

60.008/x

M.T.I.

6 Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. június 21.

bb 1. Intenzív nyelvtanfolyamok, előadássorozatok, koncertek -
a tit budapesti szervezetének nyári terveiből

i nn/gk zs bzs la

1972. június 21.

a nyári hónapokban sem pihennek a tudományok népszerűsítői. az oktatás, az ismeretterjesztés - ha könnyedebb, játékosabb formákban is, mint a téli hónapokban - jelen lesz budapest nyári kulturális életében. mint dr. halák lászló, a tit budapesti szervezetének titkára elmondta az mti munkatársának, a napokban kezdik meg az intenzív nyelvtanfolyamokat. a nyolchetes kurzusokon, napi nyolcórás foglalkozásban orosz, angol francia és német nyelvi ismereteit bővítheti, alapozhatja meg az eddig beiratkozott 350 érdeklődő.

a tit - együttműködve a kisz központi bizottságával - az ifjúsági szövetség vezető aktivistái számára előadássorozatokot tart az ifjúsági törvényről. az előadássorozatok iránti érdeklődést jellemzi, hogy eddig több mint 70 vidéki helységből kérték a tit budapesti szakembereinek segítségét az ifjúsági törvénnyel foglalkozó kisz-vezetők képzéséhez. a kisz budapesti bizottságával, valamint az expressz ifjúsági és diák utazási irodával közösen most dolgozza ki az ismeretterjesztés budapesti szervezete annak a városnéző sétának a tervét, amelyet a centenáriumát ünneplő főváros múltjának megismerésére szerveznek a következő hónapokban.

/folyt. köv./

NA

- 1 -

bb 1. /intenzív ... 1. folyt./bzs

a schönherz zoltán kollégium nagytermében és a mátyás-templomban augusztus 6. és szeptember 5. között az idén is sor kerül a zenélő udvar címmel már hagyományossá vált ismeretterjesztő hangversenysorozatra. a műsoron régi korok zenéje szerepel, s bemutató szemlélteti majd a népdal és a zenemű kapcsolatát, továbbá joseph haydn és beethoven kapcsolatát budavárral. egy sorozat pedig hohann sebastian bach összes orgonaműveit ismereteti meg a hallgatókkal. a zenetörténeti koncertekre már bérletben elkelt valamennyi jegy, s közkívánatra péntek esténként még egy ismétlést tartanak majd.

a magyar karszt- és barlangkutató társulat minden vasárnap kirándulást szervez a budai várbarlangba, ahol a látogatók megismerkedhetnek a másfél kilométeres szakasz geológiai, történelmi érdekességeivel. a nyári hónapokban ugyancsak nagy érdeklődésre tarthat számot a tit uránia csillagvizsgáló bemutatója is, ahol minden derült hétköznap este tekinthetik meg a különféle bolygókat, kettős csillagokat, csillaghalmazokat a látogatók. /mt1/

--

bb 2. vitorlással a fekete erdőtől a fekete tengerig

1 kf/tm bzs la

1972. június 21.

a mahart védnöksége alatt uttörő vállalkozás kezdődik a jövő héten: vitorlás expedíció indul végig a dunán a fekete tengerig.

a „vitorlással dunahosszat,, elnevezésű, 2,300 kilométer hosszú, 8 országon áthaladó tura egyik célja, hogy a duna bizottság fennállásának közelgő negyed százados jubileuma alkalmából tovább mélyítse a dunamenti népek barátságát. hatan vesznek részt a háromnapos expedíción, amelynek vezetői - bedő istván újságíró és gink károly fotóművész - könyvben számolnak be uti-élményeikről.

a könnyű „kalóz,, vitorlást és a kíséző motorcsónakot most készítik fel az utra a csepeli öbölben, ahonnan uszály vizesi a vízi járműveket a vitorlabontás színhelyéhez, a fekete erdőhöz. /mt1/

--
- 2 -

kl

bb. 3. tíz ember titka a tizennégy fű főzete - fokozzák az „egri víz,, termelését

vid/jf/rj la

1972. június 21.

fodor- és borsmenta, citrom-, kakukk- és szurokfű, levendulavirág, koriander- és ánizsmag, szegfűszeg, szerecsendió, narancs- és citromhéj, valamint további két egzotikus „drág,, almapálinkába áztatva: ez az „egri víz,, amelyről már az 1700-as évektől szólnak a krónikák, s amelyet a helybeliek gyógyitalnak, a gyomor-~~g~~bántalmak csodaszerének tartanak. az italt valamikor tisztaszeszből állították elő a ferencesrendi szerzetesek; ez a hetven fokos „aqua agriensis,, 1877-ben országos nagydíjat nyert. gyártása - és ezt kevesen tudják - ma is hétpecsétes titok, s bár a heves megyei szeszipari vállalat évente száz hektolitert állít elő, ez nem megy a minőség rovására. sőt, az idősebb „aqua,,-kedvelők a mai - csak ötven fokos- „vizet,, simábbnak, érleltebbnek érzik.

a szer, amely állítólag sikeresen kel birokra makacs hurokkal is, az ideai bnv-n a „kostolható látványosságok,, slágere volt. a fao, az élelmezési és mezőgazdasági szervezete tavaszi római ülésén kiváltotta a szakemberek elismerését és érdeklődését.

egri előállítói, tíz ember, - akik tulajdonképp újra kikísérletezték gyártását, mert a püspökségtől csak a fűszerek listáját, de nem arányát kapták meg, már most felkészültek a várható érdeklődés növekedésre, és a technológia korszerűsítésével javítják a gyártás feltételeit. /mt1/

--

bb. 4. balatoni „sirályok,, a tengeren - új típusu sporthajót exportál az ártex

1/ba/tm/rj sm/la

1972. június 21.

új típusu vitorláhajó exportját kezdte meg az ártex külkereskedelmi vállalat. ideai kínálatának egyik slágere a balatonkenesei sirály ktsz új luxusjachtja. a 7.5 méter hosszú műanyag-hajó már nagy sikert aratott a sporthajók düsseldorfi kiállításán is. a hajótest súlya 920 kilogramm, a súlypontot 600 kilogrammos kiel biztosítja, s ezért e hajótípus nemcsak a legnagyobb balatoni viharban biztonságos, hanem hosszabb tengeri utra is alkalmas.

/folyt.köv./

NA

- 3 -

bb. 4. / balatoni... 1. folyt./rj

az új luxushajó balatonkenesei elődei már jól ismertek Európában és a tengeren túl is. eddig két műanyaghajóval szerepelt balatoni ktsz a belföldi és a világpiacon. eddig több százat adtak el külföldön a 9 négyzetméteres vitorlával felszerelt és 4 méter hosszú hajókból. ugyancsak az európai hajószalonok egyik érdekessége a legkisebb „sirály”, a molly, amely nagyon egyszerű és könnyen kezelhető 3.5 méter hosszú, hat négyzetméter vitorlafelületű műanyagvitorlás.

a magyar hajók legtöbb külföldi vásárlói a dán, a holland, és az nszk sportegyesületek és sportáruházak. a múlt évben másfélszáz hajót szállított külföldi partnereinek az ártex. az idén a kínálat választékának bővítése - a jelzések szerint - több lehetőséget nyújt a külföldi megrendelések növelésére is. ezért keresik most balatonkenesén az újfajta műanyag luxushajó nagyobb változatát, amelyet jövőre mutatnak be a külföldi vásárlóknak. /mti/

..

bb. 5. kinyílt a viktoría regia a margitszigeten - levelei egy gyereket is elbírnak

i/-don/mm/rj zs la

1972. június 21.

kibontotta szirmait a viktoría regia néven ismert, dél-amerikai trópusi vidékéről meghonosított vízvirág a margitszigeti melegvizű tóban. az időjárás változásaira rendkívül érzékeny, paradus levegőt igénylő viktoría regiát másutt a szabadban még nem sikerült meggyökereztetni, eddig csupán a melegházak ritka látványossága volt.

a 20 centiméter átmérőjű virág érdekessége, hogy színe változik. szirmainak kibontásakor fehér színű, majd a harmadik napon - szirmainak elhullatásakor - rózsaszínű „ruhát”, ölt. még egy érdekesség: a virág levelei rendkívül erősek. a hatalmas, peremes szélű levelek akár egy 4-5 éves gyereket is elbírnak. a viktoría regia októberig nyílik a margitszigeten. /mti/

..

- 4 -

bb. 6. ötvenezer kisnyul, egy tucat tuzok csibe

vid/rj la

1972. június 21.

tíz éve nem volt ilyen nagymérvű az apróvadszaporulat borsodban, mint az idén - állapították meg a megyei vadászok. a hűvös, esős május miatt a mesterségesen keltett fácánokat - több mint huszezeret - csak most engedték szárnyukra. a vadszámlálás szerint a természetes fácán szaporulat meghaladja a kétszáz- ezret. különösen az utóbbi években telepített ut- és legelőmenti fasorok, bokrosok tették lehetővé az állomány növekedését.

a korábbi években a vadnyulak első szaporulata a kedvezőtlen időjárás miatt csaknem teljesen kipusztult. ezért az állomány védelmére az elmúlt télen nem is engedélyeztek nyulászatot. az intézkedés megtette hatását; több mint ötvenezer kisnyul „népesíti” be a mezőket a megye déli, alföldi jellegű, nagyhatáru legelőkkel rendelkező részén, mezőcsát környékén több mint egy tucat tuzokcsibét figyeltek meg. ez a magyar struccnak is nevezett hatalmas testű madár kipusztulóban van borsodban, s ezért külön is öröm, hogy ismét jelentkeztek.,.

a borsodi vadászok messzemenő gondoskodással védik az apróvadakat. külön brigádokat szerveztek, amelyek a lucernáokban a mezőgazdasági gépek előtt járva „riasztják”, a fácáncsibéket és a foglyokat; így védik meg a fiatal szárnyasokat a pusztulástól. /mti/

..

bb. 8. új iskolák kecskeméten

vid/ljf/rj la

1972. június 21.

egyszerre három általános iskola épül kecskemét új lakónegyedében. a legnagyobb - 16 tantermes-oktatási intézményt már ez év őszén birtokukba vehetik a gyerekek a széchenyi-városrészben. tizenkét osztálytermes iskola építését kezdték meg az új hunyadi-városnegyedben. a műkert-városban négytantermes épületszárnyal bővítik a régi iskolát. az új oktatási létesítmények sokat enyhítenek majd a megyeközpont tantermi zsúfoltságán, és javítják az iskolai napközis ellátást. /mti/

..

- 5 -

bb 7. mit igyunk kánikulában és mit ne? - egészségügyi szakemberek tanácsai

1 vt/tm zs bzs la

1972. június 21.

a nyári melegben végzett munka a szervezetre fokozott megterhelést ró. különösen áll ez az olyan gyárakban, üzemekben, ahol a magas hőmérséklethez magas páratartalom is járul - mondják a közegészségügyi szakemberek. a nagy melegben a közérzet romlását nemcsak a megnehezülő hőleadás idézi elő, hanem a verejtékezésrel együtt járó klór és nátrium-veszteség is. ezért sok helyen enyhén sózott szódavizet használnak védőitalként, ami segíti a szervezetet a vízháztartás egyensúlyának fenntartásában. a nagy meleg elleni védekezést szolgálja a viszonylag kalcium- és lórá-szegény táplálkozás is. erre vonatkozó tanács, hogy az étrend összeállításánál biztosítsunk elsőbbséget a főzelékeknek, a gyümölcsöknek, a tejtermékeknek.

ami a folyadékpótlást illeti: különösen előnyös a hideg gyümölcslevek fogyasztása. ezek nagyon egészségesek, mert nemcsak vizet, hanem különféle ásványi sókat, c-vitamint is tartalmaznak. ha gyümölcslevet iszunk, nem izzadunk olyan mértékben, mint a vizivást követően. jó, kellemes ital a nagy melegben a hideg tej is. nyáron legkevésbé ajánlatos, sőt kifejezetten káros az alkoholfogyasztás. ehelyett sokkal egészségesebbek a hűsítő italok, s ezek között is a közkedvelt colafélék. igen jó hatású a melegben a citromos szódavíz, esetleg kevés cukorral izesítve.

a szakemberek arra is felhívják a figyelmet, hogy ne igyunk túl sok üdítőitalt sem, mert a nagy mennyiségű folyadék kedvezőtlenül befolyásolja a szervezet már korábban említett vízháztartását. az sem közömbös, hogy milyen hideg az innivaló. a szakértők véleménye szerint a jó kutviz hűvösségéig szabad lehűteni, ami körülbelül megfelel a hűtőszekrény 5-8 fokos hőmérsékletének. a jéghideg italok fogyasztása káros, mert könnyen torokgyulladást okozhat. ugyanakkor azt is tudni kell, hogy a jeges italnak nincs meg a vélt hűtő hatása. ennek oka a szervezet hőszabályozása, amely a hideg folyadékra fokozott hőtermeléssel reagál.

feltétlenül célszerű folyadékpótlás szempontjából a fokozott gyümölcsfogyasztás, amire a nyári hónapokban bőven van lehetőség. különösen ajánlhatók a lében dus gyümölcsök, a görög- és sárgadinnye, az őszibarack, de még a paradicsom is. örök érvényű szabály azonban, hogy csak folyóvízben, gondosan megmosott gyümölcsöt fogyasszunk, s tiszta kézzel étkezzünk.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 7. /mit igyunk ... 1. folyt./bzs

végül még egy megszívlelendő tanács: a legtisztábbnak látszó forrásvíz is tartalmazhat kórokozó baktériumokat. ezért kiránduláskor - egészségünk védelmében - csak a hatóságilag alkalmasnak nyilvánított forrásból igyunk. ha ilyenre nem találunk, akkor az otthonról termoszban vagy üvegben magunkkal hozott folyadékot fogyasszuk. /mt1/

--

bb 9. van elegendő gyógyító gombaölőszert - a járvány megnövelte a fundazol export-lehetőségeit

1 bé/mm bzs la

1972. június 21.

a párás, meleg időjárás hazánkban és a szomszédos országokban egyaránt kedvezett a gombakártevőknek. elszaporodtak a tiszántul és a duna-tisza közti gyümölcsöseinkben, zöldségesekben és megtámadták a dunántul telepítéseit is. hasonlóképpen pusztit jugoszláviában és csehszlovákiában. a pusztítások legjobb ellenszere nálunk a chinoin új terméke, a fundazol, amely nemcsak megelőzi a fertőzést, hanem felszívódva a növények szárába, leveleibe, meg is gyógyítja azt. egyaránt megakadályozza a lisztharmat, a cedkospora, az almavarasodás, a levélhullás, a szürkepenészedés kártételét. egyedül a peronoszpórával nem tud megbirkózni, ennek pusztítására azonban a célnak legmegfelelőbb réztartalmu szerekből bőven lehet kapni az üzletekben.

a fundazol gyártására rekordidő, alig egy esztendő alatt rendezkedett be a chinoin. naponta több mint két tonnányi mennyiséget állít elő a fontos vegyianyagból, s ennek felét hazai szükségletre szállítja. a kereslet rendkívüli módon megnövekedett, legnagyobb tételben a szabolcsi, a bács-kiskun megyei és a csongrádi gyümölcsösökben használják fel. a gyár vezetőinek tájékoztatása szerint a növekvő igényeket is ki tudják elégíteni, sőt a gombafertőzéssel egyidőben jelentkező export pótmegrendeléseknek is eleget tesznek. mint mondták, már csehszlovákiába is szállítják a keresett gombaölőszert. a jövő héten a szállítások növeléséről, majd pedig jugoszláv exportról tárgyalnak. /mt1/

--

- 7 -

bb 10. papírszönyeggel - a gyomok ellen

vid bzs la

1972. június 21.

a mecsekben levő hidason érdekes kísérletbe fogott az itt működő bogósgyümölcsstermelő szakcsoport: papírszönyeggel védekeznek a gyomosodás ellen. a kertészeti kutatóintézet szakmai irányításával folytatott kísérlet során fillérekért vásárolt hulladék vagy selejt kartonlapokat helyeztek el a ribizlibokrok között a földre. a papírszönyeg összefüggően befedi a talajt, elzárja a fénytől, s így megakadályozza a gyomnövények kikelését. a kartonpapírokat kukoricacsutkákkal rögzítették, hogy a szél fel ne tépje, el ne sodorja. a csapadék természetesen akadálytalanul bejut a talajba, a papírszönyeg viszont lassítja a földben levő víz elpárolgását. az eljárás további előnye, hogy a lehajló ágak termése nem szennyeződik, minősége nem romlik.

a szakcsoport csaknem ötezer négyszögölnyi területen alkalmazza a gyomirtásnak ezt az érdekes új módszerét. a papírszönyeg körülbelül két évig felel meg a céljának, addigra anyaga elbomlik és a talajba kerülve növeli annak tápanyagtartalmát. ha a kísérlet beválk, akkor a hidasi szakcsoport más bogósgyümölcsöknél is alkalmazza ezt a módszert, s így módon elkerülheti a gyomirtó vegyszerek használatát az ültetvényeken.
/mt1/

--

bb 11. kétszáz millió forint rakodásgépesítésre büntetéspénzből

1 kf/fk bzs la

1972. június 21.

csaknem két éve lépett életbe a rendelkezés a felemelt kocsiállás pénzről, amelynek hatására a fuvaroztatók meggyorsították a vasúti vagonok ki- és berakását. a büntetéspénz elkerülésére azonban tulnyomórészt újabb fizikai munkaerőket vetettek be, túlórákkal oldották meg a gyorsabb rakodást. az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy a fizikai erőterhelés kimerülőben van, a rakodás gépesítése a legsürgősebb feladatok közé került a nagy fuvaroztatóknál.

a gazdasági bizottság tavalyi felhatalmazására a közlekedés- és postaügyi miniszter a befizetett többlet kocsiállás-pénz 50 százalékából rakodásfejlesztési alap képzését engedélyezte. a központi szállítási tanács határozata szerint az alpból azok a vállalatok részesülhetnek, amelyek hatékony műszaki fejlesztéssel, rövid idő alatt biztosítják a kocsiállásidő megfelelő csökkentését. a rakodásgépesítés hazai elmaradottságát példázza egyébként, hogy több mint kétszáz vállalat jelentette be igényét 600 millió forintot meghaladó támogatásra.
/folyt. köv./

- 8 -

bb 11. /kétszáz millió ... 1. folyt./bzs

a reális lehetőségeket figyelembe véve a tárcaközi bizottság kereken 90 vállalat számos rakodóhely fejlesztésre tervezett javaslatát fogadta el, s az alpból a vállalatok 400 millió forintos saját forrásaihoz 200 millió forint támogatást nyújt.

a méh tröszt 6 millió forint segítséggel 14 és félmillió forintért épít vashulladék-tömörítő berendezéseket, amelyekkel több száz vasúti kocsit szabadít fel. a tüker 7.8 millió forintos támogatással csaknem 111 millió forintot fordít a budapesti állomásokon a rakodás gépesítésére. hat papírgyár 24 millió forintos beruházásához 11 millió forinttal járulnak hozzá a fejlesztési alpból. az utépitő tröszt rendelkezésére 6 millió forintot bocsátanak arra, hogy összesen 14 millió forintos beruházással 10 állomáson lényegesen csökkentsék az évi 24 ezer vagon fogadásának, tartózkodásának idejét. a faért támogatott beruházása vagononként 5 órával csökkenti az állásidőt.

a sok éve szorgalmazott rakodásgépesítés nagyobb arányú megindulásától a késedelmes rakodásból származó veszteségidő tartós csökkenésére, a vasút kapacitásgondjainak enyhítésére, a fuvaroztatók költségmegtakarítására, a fizikai létszámgigény és a nehéz fizikai munka mérséklésére számítanak. /mt1/

--

- 9 -

bb. 12. népfront klub-hálózat bács-kiskun megyében

1 vid/e jf la

1972. június 21.

bács-kiskun megyében kialakult a népfront-klubok hálózata: eddig 18 népfront-klub és kör kezdte meg működését megyeszerte. valamennyi klub a helyi sajátosságoknak, igényeknek megfelelően programot készített. a népfront-klubok a kül- és a belpolitikai események, valamint a helyi problémák vitafórumai lesznek a jövőben.

a legújabb népfront-klubok kecskemét környékén, helvécán és lajosmizsén, a művelődési házakban kezdték meg működésüket. lászlófalván most szervezik a mozgalom klubját. nemrég alakult meg a népfront kiskörösi béke-klubja, amely elsősorban a béke és barátsági munkát, a szocialista országok életének megismertetését tűzte ki célul. petőfi sándor szülőhelyének béke-klubja részt vállalt a tavaszi békedemonstrációk szervezésében, s kiveszi részét a nagy költő születése közelgő 150. évfordulójának előkészületeiből is. /mt1/

bb. 13. közszemlére bocsátott adó - gyorsmérleg a kisiparosok új fajta adómegállapítási rendszerének tapasztalataiból

1 ol/fk/e la

1972. június 21.

a múlt évben bács-, az idén pedig komárom megyében és a fővárosban került sor először arra, hogy az adómegállapítás munkáját maguk a kisiparosok végezzék el. az 1971. évi végleges jövedelemadót budapesten még 22 kerületi pénzügyi osztály állapította meg. az 1972-es jövedelemadó-előleget azonban már a kiosk hét fővárosi adóközösségénél iparos-véleményező bizottságok alakították ki. minden adózó bevallását és körülményeit megvitattva, pontosan 15 787 iparos adóelőlegét állapították meg. a munkát elvégző csaknem 800 iparosnak és az ügyvitelt biztosító adóközösségi munkatársaknak csak két hét állt rendelkezésükre, hiszen a nyilvántartások átkerülése a tanácsoktól, azok feldolgozása tetemes időt vett igénybe. a nem kis feladat első, nagyobbik részével május közepére készültek el a véleményező bizottságok, s május 31-én minden budapesti adóközösségnél, szakosztálynál, külső kerületi helyi csoportjánál közszemlére tették ki a kimutatásokat a végleges adóról, adóalapról, adóelőlegről. megtekinthette mindenki, akár a magáét, akár összehasonlításként a szakmabeli ismerősét, felírhatta annak az adóját, aki erre megkérte. felvilágosítást is kérhetett, ha nem tartotta megfelelőnek az összeget. aki pedig még ezek után is helytelennek ítélte a jelzett összeget, írásban kérhette a felszólamlási bizottságtól, hogy indokai alapján vizsgálják felül a megállapított adót.

/folyt.köv./
7.55/e

- 10 -

NA 900

bb. 13. /közszemlére bocsátott...folyt./e

a közzététel első hetében végzett gyors helyzetfelmérés alapján a kiosk-ban azt a tapasztalatot vonhatták le, hogy az új rendelkezés bevált, az akció a terveknek megfelelően halad előre. a nagyobb jövedelműek egyrésze mértéktartóan zsörtölődik, a közepes jövedelműek inkább csendes megfigyelők; esetleg kérdegetnek, összehasonlítják saját adókiadásukat azokkal, akiknek körülményeit ismerik és többségükben megnyugodnak az adómegállapítást illetően. a kisebb jövedelműek közül nem kevesen állapítják meg, hogy a felsőbb szervek helytálltak szavukért; az új rendelet alapján az ő adójuk nem emelkedik, sőt többségüknél még kevesebb is lesz.

június 18-ig minden kisiparos megtehetette írásbeli észrevételét. azonban a tanácsok pénzügyi osztályainak is joguk van kifogást emelni a kivetésre javasolt összeg ellen. várhatóan élni is fognak e jogukkal. az adóközösség felszólamlási bizottsága minden bejelentést megtárgyal. indokolt esetben változtat az összegben; csökkenti vagy emeli a listán jelenleg szereplő adótételeket. ennél fogva a kivetett adó nem egy kisiparos esetében még változatlan a lajstromhoz képest. változatlan összegben küldik ki az illetékes tanácsok pénzügyi osztályai az 1972. évi jövedelemadó és forgalmi adó előlegekről a fizetési meghagyásokat abban az esetben, ha sem az iparosok, sem pedig a tanácsok részéről nem nyújtottak be észrevételt. a megtámadott adótételeknél viszont az iparos olyan összegre kapja a kivetést, amilyent a felszólamlási bizottság a tárgyalás napján meghatározott. ezek ellen a fizetési meghagyások ellen a kézhez vételtől számított 15 napon belül fellebbezni lehet a fővárosi tanács pénzügyi főosztályához. a jogorvoslati kérelmet a fizetési meghagyást küldő tanács pénzügyi osztályán kell benyújtani.

egyébként tervezik, hogy két év tapasztalatainak felhasználásával 1973-ban január 1-től az adómegállapításnak ezt az új rendszerét az egész ország területére kiterjesztik. /mt1/

bb. 14. százmillió forint a diósgyőri városközpont járulékos létesítményeire

vid/e jf la

1972. június 21.

a diósgyőri vár szomszédságában, a lillafüredre vezető műút mellett épül miskolc legnagyobb új városnegyede, a diósgyőri városközpont, ahol a tizemeletes, házgyári elemekből összeszerelt épületekben több mint tizezren jutnak új otthonhoz. a tervezők nagy gondot fordítottak a lakótelepek kényelmét, ellátását szolgáló járulékos beruházásokra; ilyen létesítményekre összesen megközelítőleg százmillió forintot irányoztak elő.

/folyt.köv./
8.05/e

- 11 -

NA 905

bb. 14. /százmillió forint...folyt./e

az új városnegyedben már épül a husz tantermes általános iskola, amelyben a tantermeken kívül szertárakat, tornatermet is létesítenek. a legfiatalabbak két, egyenként kétszáz férőhelyes óvodát, valamint egy százhusz férőhelyes bölcsődét kapnak. addig, amíg az épületeket rendeltetésüknek átadják, ideiglenesen nyolc lakást vettek igénybe az apróságok elhelyezésére.

a kereskedelmi ellátást két üzletközponttal oldják meg: ezekben az élelmiszereken kívül zöldséget és gyümölcsöt is árusítanak majd. az üzleteket jövőre adják át. még a negyedik öt-éves tervben megközelítőleg 40 millió forintos költséggel megépítik a lakótelep központját, amelyben többek között presszót, éttermet alakítanak ki. itt helyezik el a különböző szolgáltatásokat, női-, férfi fodrászatot, cipő-, ruhajavitót és az otp fiókot. /mti/

...-

bb 15. indira gandhi megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

bc/ny hgy

1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és kísérete szerdán délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszorúzásnál jelen volt fehér lajos a minisztertanács elnökhelyettese, szépivölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, holczi imre külügyminiszterhelyettes, dr. kós péter a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete, pesti endre vezérőrnagy, a budapesti helyőrség parancsnoka és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

..-

bb. 16. olcsóbb lett az ujbungonya, a zöldborsó, a zöldbab

i kg/tm/e hgy

1972. június 21.

szerdán reggel 70 vagon áru érkezett a budapesti nagyvásártelre. olcsóbb lett az ujbungonya, ebből 2 354 mázsa a felhozatal /5.60/, a zöldborsó, 910 mázsa /5.60/, a zöldbab 308 mázsa /8.40/, a paradicsom, 219 mázsa /24 forint/, és a petrezselyemgyökér, amelyből 26 000 csomó érkezett /3.40/. fejeskáposztából 597 mázsa /2.60/ kerül elosztásra a szövért bolthálózatába, kelkáposztából 164 mázsa /4.-/, karfiolból 139 mázsa /4.80/, uborkából 438 mázsa /4.-/, főzötökből 182 mázsa /3.-/, zöldpaprikából 102 mázsa /32 forint/, fejes salátából 22 000 fej /1.20/, főzőhagymából 45 000 csomó /2.-/, karalábéból 50 000 csomó /3.-/, sárgarépből 45 000 csomó /2.20/.

gyümölcsből is friss áru érkezett: cseresznyéből 53 mázsa /42.-/, meggyből 182 mázsa /19.-/, málnából 56 mázsa /25.-/, eperből 67 mázsa /22.-/, ribizliből 43 mázsa /11.60/, sárgabarackból 61 mázsa /10.-/, őszibarackból pedig 672 mázsa /6.- - 19.- forintig, nagyság szerint/. /mti/

...-
- 12 -

9.40/e

NA 9 II

bb.17. czerván mártonné dr.,

tm/e hgy

1972. június 21.

a szot nőbizottsága elnökének vezetésével - a cgt meghívására - négytagú szakszervezeti nődelegáció utazott szerdán franciaországba a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek és a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységének tanulmányozására. /mti/

...-

bb 18. közlekedési balesetek

i kg/gk/ny hgy

1972. június 21.

győr-sopron megyében nyul és écs község között a vasut melletti uton szücs ernő 49 éves téesz-tag lovaskocsit hajtott s a mellettük elhaladó vonattól a lovak megijedtek. a megrántott szekér üléséről szücs és kislánya, a 4 éves izabella leesett. a gyermek olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt, míg édesapja könnyű sérülést szenvedett.

hajdu-bihar megyében kaba és püspökladány között szuromi jános 21 éves debreceni lakos pótkocsis tehergépkocsival gyors-hajtás és figyelmetlen vezetés közben elütötte a vele azonos irányban az uttest szélén lovait vezető vértesi józsef 18 éves és gáti jános 36 éves debreceni lakosokat. a baleset következtében gáti jános a helyszínen meghalt, vértesi józsef életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a bácsalmási vasútállomáson féktávolságon belül egy személyvonat elé lépett hornyák mátyásné 53 éves madarasi lakos, és a vonat elütötte. az asszony kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. /mti/

..-

bb 19. nem kapott kölcsönt, leütötte a vendéget

vid/ká/ny hgy

1972. június 21.

németh lászló zalaegerszegi lakos ez év áprilisában a város egyik borozójában italozott, majd amikor kiürültek a zsebei, a vendégektől követelt pénzt italra. az egyik kiszemelt vendéget, tibola károlytávózóban több ökolcsapással leterítette, s zsebeiben pénz után kutatott, de csak egy zsebkendőt és egy zsebkést tudott magához venni. a támadó németh lászló elmenekült a helyszínről, tibolát pedig kórházba szállították. a zalaegerszegi járásbíróóság rablás miatt 2 évi és 10 hónapi börtönbüntetésre ítélte a garázda némethet és 3 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az elítélt enyhítésért fellebbezett. /mti/

11.3/ny

...-
-13-

bb.20. naponta 200 mázsa zöldborsó és 600 mázsa uborka heves megyéből

vid/ká/ok hgy 1972. június 21.

heves megyében az ország egyik legjelentősebb zöldség- és gyümölcsstermő vidékén megkezdődött az igazi szezon; naponta többek között kétszáz mázsa zöldborsó, 150 mázsa ujburgonya, 50 mázsa zöldbab, 600 mázsa uborka, 400 mázsa főzöttök, 300 mázsa meggy, és 100 mázsa málna kerül forgalomba. jelenleg a legkeresettebb zöldségféle az igen szép termést ígérő szabadföldi paradicsom.

a megye és az ország ellátásán túl bőven jut termény exportra is. a megye 90 százaléka külföldre kerül, az ndk és csehszlovákia régi vásárlója az uborkának, s jelentős tételek indulnak a határon túlra zöldbabból, zöldborsóból és főzöttökből is. júliusban főként kajszibarackkal és paradicsommal folytatódnak az export szállítások.

hevesi dinnyéből jó termés ígérkezik. a nálunk leginkább kedvelt nagytestű pirosbélű fajták - a marsovszky, a sándor-pál, a hevesi táj-fajta - mellett sokat termesztenek a maximálisan két kilogrammra növő sugar baby fajtából is.

a dinnyeszezon július második felétől kezdődik./mti/

bb.21. tanácsi delegáció utazott baranyából törökországba

vid/ká/ok hgy 1972. június 21.

tanácsi delegáció utazott szerdán baranyából törökországba horváth lajosnak, a megyei tanács elnökének vezetésével. kütahya tartomány kormányzójának meghívására egy hetet töltenek törökországban és tárgyalásokat folytatnak a két terület közötti kapcsolatok felvételének lehetőségéről. a küldöttség taja tinusz jános, a történelmi nevezetességű szigetvár városi tanácsának elnöke.

baranya elsősorban pécs és szigetvár, értékes emlékeket őriz a török időről. a tanács sokat áldozott ezek feltárására, megóvására pécs történelmi városközpontjában például az idén kezdik meg jakoval hasszán dzsámijának restaurálását. az országban ez az egyetlen épület maradt dzsámi. a munkálatok során magasztják a minaretet, s helyreállítják a hozzá csatlakozó karavánszeráj helyiségeit is. a tervek szerint a dzsámiban kap majd helyet a „magyarország török emlékei”, című kiállítás. ezekről a tervekről is szó lesz a két megye vezetőinek találkozásán./mti/

- 14 -

11.47/ok

NA 13⁸⁵

bb. 22. indira gandhi látogatása kádár jánosnál

t bc/pá/e zs hgy 1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke szerdán látogatást tett kádár jánosnál, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkáránál a központi bizottság székházában.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt péter jános külügyminiszter, dr.kós péter, a magyar népköztársaság új delhi nagykövete, továbbá p.n.haksar, az indiai miniszterelnöki titkárság vezetője és c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb. 23. indira gandhi városnézésen

bc/tm/e zs hgy 1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és kísérete a koszorúzás után budapest nevezetességeivel ismerkedett. a városnézésre elkísérte szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, hollaí imre külügyminiszterhelyettes és dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete.

első állomásként megtekintette a nagy lajos király ut és az egressy ut sarkán lévő orient bisztrót, és közért abc áruházat, majd a füredi uti lakótelepet kereste fel. itt a csertő parki óvodában az apróságok virágokkal fogadták a kedves vendéget, akit a gyerekek kisebb csoportja együttesen előadott köszöntővel üdvözölt. a miniszterelnökasszony lill jánosné vezető óvónő kaulazolásával felkereste a különböző gyermekcsoportokat, a rajzoló, építő, technikai eszközökkel játszó, éneklő, táncoló kicsinyeket, akik rögtönzött műsort adtak tiszteletére. indira gandhi elismeréssel szölt a látottakról, s emléksorokat írt a vendégkönyvbe. a füredi uti lakótelepen betért egy házfelügyelői lakásba, megtekintette az izlésesen berendezett otthont, s elbeszélgetett mádai lajosnéval és leányával. a látogatás hírére az utcán összesereglett telepiek meleg szeretettel, kedves szavakkal köszöntötték séta közben.

a belvárosban indira gandhi gyalogsétát tett a váci utcában, s betért a népművészeti és háziipari vállalat boltjába, ahol dr. nagy lászló vállalati igazgató és reök attiláné boltvezető üdvözölte. a miniszterelnökasszony megismerkedett a gazdag áruválasztékkal, matyó és kalocsai himzett terítőkkal, békésszentandrás magyar perzsákkal, sárközi népművészeti cikkekkel, különféle fafaragásokkal, babákkal, amelyeket tetszéssel nézett végig.
/folyt.köv./
12.18/9

- 15 -

NA 13¹⁰

bb. 23. /Indira Gandhi... folyt./e

ezt követően budán a halászbástyáról - majd a mátyás templom megtekintése után - a citadelláról budapest panorámájában gyönyörködött az indiai kormányfő, aki végül elmondotta, hogy nagyon tetszett neki a szép főváros, s mély benyomásokkal volt rá. /mt1/

bb. 24. újabb látogatója akadt a szabadság-hídi turulmadárnak

1972. június 21

t kg/gg/e sb hgy

a szabadság-hídi turul madár alatt egy kapaszkodó fiatalemberre lettek figyelmesek szerdán délelőtt 10 órakor a járőrök. a néhány percen belül helyszínre érkező tűzoltók lehozták Lőrinc János 32 éves csongrádi lakost, aki építőmunkásként budapestben dolgozik. a fiatalember - akiről kiderült, hogy idült alkoholista - továbbra sem mondott le öngyilkossági szándékáról, ezért a mentők a Lipótmezei Elmeógyógyintézetbe szállították. orvosi vizsgálat dönt majd az öngyilkosjelölt elméleti állapotáról. /mt1/

bb. 25. időjárásjelentés

1972. június 21/

hgy/e

a meteorológiai intézet jelenti június 21-én 12 órakor:

napos idő

a brit-szigetek fölött örvénylő alacsony nyomású légköri képződmény hatására ott hűvös, felhős, esős az időjárás. ugyanakkor az ibériai-félszigettől nyugat-európán át, valamint az alpokon át széles sávban magasnyomású gerinc húzódik közép-európa fölé. a leszálló légmozgás hatására ezeken a területeken csökkent a felhőzet és általában száraz idő alakult ki. a nappali felmelegedés újra erősödött, a maximum hőmérséklet kedden általában az évszaknak megfelelően alakult. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása napos, száraz, marad.

hazánkban kedden időnként kissé megnövekedett a felhőzet és általában 8-14 órán át sütött a nap. a dunántul nyugati megyékben, valamint a tiszántul néhány helyén zápor alakult ki, egy-két helyen zivatar kíséretében.

/folyt.köv./
13.18/e

- 16 -

NA 1345

bb. 25. /időjárás... folyt./e

a lehullott eső mennyisége általában 1 mm alatt maradt, csak szarvasról jelentettek 9, szendrőládról pedig 35 mm-t jégesővel. a hőmérséklet napközben a dunántulon 23-26, máshol 26-29 fokig emelkedett, ma hajnalra 10-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt derült, vagy fátyolfelhős, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órára 21-24 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 21.7 fok volt, 1.7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

derült, száraz, napos idő. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 26-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 365 cm. /mt1/

bb. 26. virágbaborultak a kőszeg-hegyaljai gesztenye-ligetek

vid/e kz hgy

1972. június 21.

virágbaborultak nyugat-dunántul nagy szelid-gesztenye ligetei. a több ezer faóriást beborították a hosszufürtű virágok. a szakemberek jó gesztenyetermésre számítanak. kőszeg-hegyalján, a legnagyobb összefüggő szelidgesztenyes-tájon - ahol gyakoriak a 400-500 éves fák - már a fiatal telepítések egy része is termőre fordult. a kedvelt őszi csemegéből a jelek szerint az idén többszáz mázsányit küldhetnek majd kőszeg környékéről a fővárosba, a környező megyékbe, a cukrászdákba, éttermekbe.

a vidék közös gazdaságai úgy tervezik, hogy megszervezik a gesztenye tartósítását, s így lehetőség lesz a „gesztenye idény”, kiterjesztésére a kora tavaszi időszakra is. /mt1/

13.45/e

- 17 -

NA 1445

bb. 27. egymilliárd forint sorsa a neb előtt - a hustermelő
üzemek fokozott integrációját sürgetik a baranyai népi ellen-
őrök

vid/e kz hgy

1972. június 21.

baranyában 25 szakosított sertéstelep épül - országosan a
legtöbb - s ezek részben az idén, részben a jövő év elején kez-
dik meg a termelést. roppant értékről van szó, hiszen csaknem
egymilliárd forintba kerülnek ezek a modern üzemek. nem közöm-
bös tehát a népgazdaság számára, hogy miként valósulnak meg a
beruházások és milyen eredménnyel működnek majd a telepek.

a népi ellenőrzési bizottság szerdán ülést tartott pécssett
és - előzetes széleskörű vizsgálat alapján - megvitatta a ser-
tészus-termelő üzemek helyzetét. a neb megállapította: a milli-
árdos program megvalósítása forradalmi változást jelent a te-
nyésztési és hizlalási technológiában. az iparszerűen termelő
üzemek évente kétszáz ezer mázsa hizott sertést bocsátanak ki,
kétszer annyit, mint korábban a megye állami gazdaságai és ter-
melőszövetkezetei együttevő.

a vizsgálat során azonban kiderült, hogy az épületekben al-
kalmazott technológiai berendezések egy része - főleg épület-
gépészeti vonatkozásban - nem felel meg a követelményeknek és
emiat a termelés sem érheti el a kívánt szintet. a népi ellen-
őrök most idejében szólnak, még változtatni lehet a helyzeten.
azt javasolják, hogy a tervezésben, a kivitelezésben és a terme-
lésben érdekelt szervek vállaljanak szakmai védnökséget az új
sertéstelepek felett. az eddig szerzett tapasztalatok alapján
még van idő és lehetőség arra, hogy a szükséges technológiai mó-
dosításokat elvégezzék és valóban korszerű, gazdaságos üzemelési
rendszert dolgozzanak ki.

a népi ellenőrzési bizottság kifogásolta, hogy a mezőgazda-
sági üzemek között nem jött létre a kívánatos együttműködés a
nagy sertésprogram sikeres megvalósítása érdekében. az építés so-
rán kialakult társulások horizontális jellegűek és laza szerke-
zetűek. a népi ellenőrök fokozott integrációt sürgetnek, elsősor-
ban a tenyészanyag beszerzése, a takarmány előállítás és a meg-
termelt hus feldolgozása, illetve értékesítése terén. célszerű-
nek tartják olyan vertikális jellegű együttműködés kialakítását,
amelyben - a több és jobb végtermék érdekében - a termelő üze-
mek mellett a feldolgozó és a kereskedelmi vállalatok is részt
vesznek. /mti/

13.52/e

- 18 -

NA 1430

bb. 28. tudományos ülészek a nemzetközi könyvév alkalmából

t ms/gg/e zs hgy

1972. június 21.

a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományi
osztálya és a művelődésügyi minisztérium közművelődési fősztá-
lyája a nemzetközi könyvév alkalmából szerdán tudományos ülés-
szakot rendezett a magyar tudományos akadémián.

biró vera, a minisztérium közművelődési fősztályának ve-
zetője bevezető szavaiban rámutatott: az unesco a nemzetközi
könyvév meghirdetésével a társadalom érdeklődését kívánta a
könyvre, mint a kultúra és a tudás terjesztésének egyik legfon-
tosabb eszközére irányítani. el szeretnék érni - hangsúlyozta -,
hogy ez az év ne csak a könyv, hanem az olvasás éve is legyen.
ez pedig fokozottan felhívja a figyelmet a könyv tartalmára,
mondanivalójára, hiszen a jó könyv idehaza csakugy, mint világ-
szerte, nagy segítséget nyújthat az új társadalomért vívott har-
cunkban, építőmunkánkban.

ezután köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtítká-
ra nyitotta meg az ülészeket bevezető előadásával.

- az idén a nemzetközi könyvévet, jövőre pedig a magyar
könyvkiadás 500. évfordulóját ünnepeljük -, mondta. - ez a két
dátum arra figyelmeztet, hogy a kultúra közlésének olyan eszkö-
zéről van szó, amelyet az emberiség évszázadok óta használ, és
használni fog a következő évszázadokban, talán évezredekben is.
nincs igazuk azoknak, akik az új kommunikációs eszközök megjele-
nése nyomán a könyv halálát hirdették meg. el kell oszlatni azt a
széles körben elterjedt balhiedelmet, hogy a televízió kárt okoz
a könyvnek. ellenkezőleg, a televízió támogatja az olvasást és
komoly segítséget nyújt a könyvek eladásában.

a továbbiakban a kapitalista könyvkiadás tendenciáit ele-
mezte, majd arról szólt, hogy hazánkban a szocialista kulturá-
lis forradalom egyik nagy eredményeként a könyvkiadás megszaba-
dult az üzleti profit-szemponctól, a könyvek kiválasztásában
előtérbe kerültek a kulturális érdekek és az a törekvés, hogy
a jó könyvek ne csak a már olvasókhöz, hanem azokhoz is eljus-
sanak, akik régebben nem olvastak, elsősorban a munkássághoz
és a parasztsághoz. 1971-ben csaknem 29 000 művet adtunk ki, több
mint 88 millió példányban. ebből a könyvek száma 5 500, példány-
száma több mint 53 millió volt.
/folyt.köv./

14.15/e

- 19 -

NA 1430

bb. 28. /tudományos ülészak...folyt./e

tízezer lakosra viszonyítva a kiadott könyvek számában a szocialista országok között élenjáróknak számítunk, a példányszám tekintetében azonban a középtájon helyezkedünk el. nálunk az elmúlt években nem esett vissza a szépirodalom kiadása, viszont 1960-tól megkétszereződött az ismeretterjesztő műveké. jelentős az emelkedés a tudományos és a szakmai könyvek kiadásában is, meglepő viszont az ifjúsági és a gyermekirodalom mennyiségi stagnálása, illetve csak kismértékű fejlődése. könyvforgalomunk 1971-ben meghaladta az 1140 milliót, úgy hogy egy főre mintegy hat kötet vásárlása jut évente. a tanácsi és a szak szervezeti könyvtárak több mint 2.2 millió beiratkozott olvasója 1970-ben 55 millió könyvet kölcsönzött, egy olvasó tehát átlagban husznál több könyvet forgatott. ez nemzetközi viszonylatban sem lebecsülendő eredmény, bár nálunk sem olvas mindenki könyvet, régebbi felmérések szerint csak a tíz éven felüli lakosság fele. ez sem jelentéktelen haladás, ha arra gondolunk, honnan indultunk és máris elértük, vagy meghaladtuk több fejlett kapitalista ország színvonalát.

köpeczi béla ezután felhívta a figyelmet, hogy bár könyvkiadásunk a fogyasztói kultúra terjedési hullámának más közművelődési területeknél jobban ellenállt, engedmények is tapasztalhatók, ha nem is nagy számban az érték és a jóízű rovására. változatlanul célunk, hogy a legszélesebb közönséghez juttassuk el a könyvet és ma ezt - az igényeket áttekintve - differenciáltabban tehetjük. közönségünk kulturális állapotát azonban nem szabad változatlanul felfognunk, egyik feladatunk, hogy új szükségleteket is ébresszünk és a meglévőket magasabb szintre emeljük.

az ülészak előadó - irodalomtörténészek, esztéták, szociológusok, pszichológusok, kiadói és könyvtári szakemberek - vizsgálták ezután a könyvterjesztés eszközeit és ezek határfokát, a befogadás feltételeit, az olvasás hasznát, valamint azt, hogy milyen helyet foglal el a könyv a szocialista műveltség és szellemiség alakításában. az előadásokat és a vitát szabócsi miklós akadémikus foglalta össze zárszavában. /mti/

bb. 34. szabó ferenc zeneszerző

gg/e zs hgy

1972. június 21.

nevét vette fel a budapesti közlekedési vállalat egy évvel ezelőtt alakult ifjúsági kórusa. a névadó ünnepségen szabó ferenc életművét dr. maróthy jános zenetudós méltatta. /mti/

14.20/e

- 20 -

NA 1425

bb 30. szabadalmazott szőlő - indiából is érdeklődnek iránta

vid/kz/ny hgy

1972. június 21.

a szőlészeti és borászati kutatóintézet kedden és szerdán szőlőnemesítési bemutatót és tanácskozást rendezett zalaegerszegben. a tanácskozás témája a direktermő szőlőfajták gyors lecserelésének lehetősége volt. a zalaegerszegi határban kialakított bemutató és szaporító telepen látható a csabagyöngye keresztezésével létrehozott zalagyöngye szőlő, már megkapta a fajtaelismerést. ezt a szőlőt elsősorban a zalai direktermők leváltására nemesítették, de az ország bármely részén alkalmas termesztésre. a szőlő termése mint gyümölcs többszöri elismerést kapott, s borkészítésre is kiválóan alkalmas. a hazai érdeklődésen kívül csehszlovákiából, a német szövetségi köztársaságból, az ndk-ból, svájc-ból és a távoli indiából is érdeklődnek iránta.

jó tulajdonságai közé tartozik a bő termés, s hogy nem igényel permetezést. az országos tanácskozás szerdai napján bejelentették, hogy a zalagyöngye, mint növényi ujdonság szabadalmi jogot kapott a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumtól. a mém egyetért a nemesítés szolgálati találmányként való elismerésével, s felhívta a szőlészeti és borászati kutatóintézetet, szerezzék meg a zalagyöngye szaporításával kapcsolatos külföldi szabadalmi oltalmat is.

a hazai növénynemesítés történetében a kétlaki kender szabadalmazása után ez a második eset, hogy egy növényi ujdonság szabadalmi oltalmat kapott. /mti/

bb 31. megvizsgálták a csökkent munkaképességük helyzetét vas megyében

vid/kz/ny hgy

1972. június 21.

a csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációjával kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait vitatta meg szerdai ülésén a szakszervezetek vas megyei társadalombiztosítási tanácsa. úgy találták, hogy a vállalatok főleg szociális problémaként kezelik az ügyet, a szociális gondoskodás azonban kevésbé hangolja össze a munkával történő rehabilitációval. azt is észlelték, és bírálták a kérdés egészségügyi, munkaügyi és munkajogi szakértői, hogy a vállalatok nem törődnek a betegség után felépült dolgozók eredeti szakmában való foglalkoztatásával.

/folyt köv/

-21-

NA 1422

bb 31. megvizsgálták.....folyt/ny

a legtöbb esetben egyszerűen más munkakörbe helyezéssel próbálják megoldani a kérdést. kivétel szerencsére akad, például a remix-nél, a pamutipari vállalatnál és a savaria cipőgyárban helyesen járnak el, átképzik a dolgozókat és a szakmájukba tartozó könnyebb beosztást biztosítanak számukra. az erkölcsi rehabilitáció - ami az eredeti szakmában vagy ahhoz közeleső foglalkoztatást jelenti elsősorban - nagyrészt megoldatlan. a szakszervezeti szerveknek ebből adódik a legtöbb tennivalója./mti

-. -

bb. 32. közlekedési balesetek

tm/e hgy

1972. június 21.

a 13. kerület dózsa györgy ut és szabolics utca kereszteződése előtt lévő trolibusz megállóban pucz ferenc 51 éves trolibuszvezető, budapesti lakos által vezetett 75-ös jelzésű trolibuszról - korai indítás miatt - leesett dencsi pál 66 éves nyugdíjas, budapesti lakos, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. pucz ferenc ellen a rendőrség őrizetbe vétel mellett indított eljárást.

a 14. kerület kerepesi ut és hungária krt. kereszteződésében szentkirályi istván 60 éves műszaki ügyintéző, budapesti lakos szabálytalan előzés közben személygépkocsijával nekiütöztött pali miklós 38 éves gépkocsivezető, budapesti lakos által vezetett 19-es jelzésű autóbusznak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasai, balsai gyula 42 éves gépészmérnök, balsai gyuláné 36 éves óvónő, súlyos, nem életveszélyes, balsai istván 7 éves gyermek pedig könnyű sérülést szenvedett. mindhárman füzesabonyi lakosok. a mentők kórházba szállították őket.

a 11. kerület bartók béla ut 53. szám előtt madák andrás 21 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a járdaszívet és a járda között áthaladó papik györgy 29 éves segédmunkás, mosonmagyaróvári lakosnak és elütötte. papik györgyöt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

/folyt.köv./

14.30/e

Tóth

- 22 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1972. június 21.

bb. 74. közlemény

a kormány és a szakszervezetek országos tanácsa vezetőinek tanácskozásáról

k/rj zs la

1972. június 21.

a kormány és a szot vezetői tanácskozást tartottak, megállapították, hogy a legutóbbi megbeszélésükön elhatározott célok és tennivalók teljesültek, illetve a végrehajtásukhoz szükséges intézkedések megtörténtek. a kormány és a szot vezetői mostani tanácskozásukon elsősorban az életszínvonal növekedésére vonatkozó tervek megvalósításáról, a munkaidő csökkentéséről, valamint a szocialista brigádvezetők tanácskozásáról, tapasztalatairól cserélték ki véleményüket.

megállapították, hogy a munkások és alkalmazottak reáljövedelmének 1971. évi átlagos emelkedése megfelelt a népgazdasági tervnek és a nemzeti jövedelem emelkedésével arányosan alakult. ennek megfelelően 1971-ben a reálbérek 2,5 százalékkal, a reáljövedelmek pedig 5 százalékkal nőttek. az elhatározásnak megfelelően végrehajtásra került az alsó- és középfokú iskolákban tanító pedagógusok, az egészségügy területén dolgozók és a gyógyszerészek fizetésének emelése. javult a több és jobb munkát végző dolgozók, valamint a vállalati törzsgárda anyagi és erkölcsi elismerése, megbecsülése. mind több vállalat alkalmaz olyan ösztönző bérformákat, amelyek alkalmasak arra, hogy az átlagosnál többet nyújtó dolgozók a rendelkezésre álló bérkeretből és nyereségrészesedésből magasabb fizetést, jövedelmet érhessenek el.

/folyt.köv./

18.30 rj

Tóth

- 1 -

bb. 74. / közlemény... 1. folyt./rj

ugyanakkor megállapították, hogy több problémával foglalkozni kell. fokozatosan ki kell küszöbölni azt, hogy az állami ipar egyes vállalatainál a munkáskeresetek indokolatlanul alacsonyabbak legyenek, mint egyes szövetkezetek hasonló munkakörében. különböző okok hatására egyik évről a másikra a bérből és fizetésből élők egyes csoportjainak reáljövedelme nem nő, esetleg csökken. ennek okai részben a család növekedése, a nyugdíjba kerülés, részben pedig a kereset-változások és árnövekedések. a további intézkedések során e problémára megfelelő figyelmet kell fordítani. a kormány és a szot vezetői egyetértettek abban, hogy csökkent az olcsó árucikkek hiánya, azonban az alacsonyabb vásárlóerejű lakosság ilyen árukkal való ellátottsága még nem javult kellőképpen. erőteljesen végre kell hajtani a kormány határozatait azokkal szemben, akik jövedelmüket nem munkával, hanem spekulációval szerzik.

a kormány és a szot vezetői megállapodtak abban, hogy az év hátralevő időszakában az illetékes állami és szakszervezeti szerveknek egyaránt fokozott figyelemmel kell kísérniük és rendszeresen ellenőrizniük kell a fogyasztói árszínvonal és a bérek alakulását, és gondoskodni kell arról, hogy az 1972. évre tervezett reálbérnövekedés megvalósuljon. hangsúlyozták, hogy ennek különösen nagy a jelentősége a kisebb jövedelmű és többgyermekes munkáscsaládok, valamint a nyugdíjasok életkörülményeinek alakulásában.

a kormány által tett intézkedések, a vállalatok javuló gazdálkodása, valamint a szakszervezetek ez irányú erőfeszítései nyomán a dolgozók munkahely-változtatásának mértéke az elmúlt évben csökkent. a munkaerőmozgás szintje azonban még mindig magas, ennek mérséklésére még további közös erőfeszítésekre van szükség. a szervezési és vezetési színvonal javulásának, valamint a szakszervezetek fellépésének eredményeként a túlórázás 1971-ben a megelőző évhez képest 17 százalékkal csökkent.

/folyt.köv./

18.37 rj

Tóth

- 2 -

bb. 74. / közlemény... 2. folyt./rj

a kormány és a szot vezetői megbeszélést folytattak a munkaidő-csökkentés további kiterjesztéséről az ipari, építőipari ágazatokon kívüli területeken. megállapodtak abban, 1972. második felében lehetővé kell tenni az iparhoz, illetve az építőiparhoz szorosan kapcsolódó, kutató, szervező intézetek munkaidőcsökkentésének végrehajtását. az erre vonatkozó kormányzati döntés a közeljövőben megszületik.

a többi ágazatban és területen a munkaidőcsökkentés előkészítésére és a végrehajtás feltételeinek biztosítására fel kell készülni. a tervezeteket a kormány még ez év végén megtárgyalja és kijelöli az erre vonatkozó teendőket.

a szot vezetői tájékoztatták a kormány vezetőit, hogy a szakszervezeti mozgalomban, valamint a szocialista brigádvezetők körében meglepedést váltott ki az a két kormányzati intézkedés, amelyek arról rendelkeztek, hogy a vállalat által adományozható „a vállalat kiváló brigádja”, kitüntetéssel járó pénzjutalmak összege költségként úgy számolható el, hogy a bérszínvonal, illetve a bértömeg megállapításánál, számításbavételénél azt nem kell figyelembe venni. magas erkölcsi megbecsülésnek minősítik azt a rendelkezést, hogy 1973-tól a munka vörös zászló érdemrendje is adományozható a szocialista brigádok munkacsoportok részére.

a kormány és a szot vezetői megvitatták továbbá a szocialista brigádvezetői tanácskozások tapasztalatait, s úgy foglaltak állást, hogy azok hasznosak és eredményesek voltak.

megállapodtak abban, hogy a szocialista brigádvezetők iv. országos tanácskozásán elhangzott és írásban benyújtott észrevételeket, javaslatokat, amelyek felhasználásra alkalmasak és intézkedést igényelnek, eljuttatják az illetékes minisztereknek és szakszervezeteknek, akik és amelyek a felhasználás módjáról, valamint a tett intézkedésekről 1972. harmadik negyedév végéig az illetékeseknek tájékoztatást adnak. /mt1/

--

18.45 rj

Tóth

- 3 -

bb. 32. /közlekedési...folyt./e

személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a 2. kerület keleti károly utca és mártírok útja kereszteződésében hollósi katalin 20 éves főiskolai hallgató, budapesti lakos és elütötte szeleccki aladárné 63 éves háztartásbeli, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba.

a 2. kerület alvinczi ut 30. számú ház előtt leiner ferenc 61 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsiját a lejtős uttesten úgy hagyta el, hogy az elindult és a mögötte tartózkodó leiner ferencet elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

...-

bb. 29. hazaérkezett az mszbt küldöttsége

fk/e zs hgy

1972. június 21.

szerdán hazaérkezett prágából az mszbt küldöttsége, amely nagy mária főtitkár vezetésével részt vett a csehszlovák-szovjet baráti társaság 7. kongresszusán. a delegációt a ferihegyi repülőtéren ... tasnád emil, az mszbt országos elnökségének tagja, az országos találmányi hivatal elnöke fogadta. ott volt i.i. bagyul, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára és oldrich mohelsky, a csehszlovák nagykövetség tanácsosa. /mt1/

...-

bb. 33. termelnek az első gépsorok az új pécsi híradástechnikai gyárban

vid/e kz hgy

1972. június 21.

szerdán megkezdődött a munka pécs új híradástechnikai gyárában, amelynek alapkövét két nap híján egy évvel ezelőtt rakták le a mecsekaljai város déli ipari övezetében. az első ütemben elkészült 4 200 négyzetméter alapterületű, impozáns csarnokban elsőként a forgácsoló üzemszék munkásai vették birtokba nagyon szép, korszerű gépekkel felszerelt munkahelyüket. a következő napokban - a technológiai sorrendnek megfelelően - benépesülnek a többi üzemszék is, s így július elsején - az alapító oklevélben vállaltak szerint - hivatalosan is indulhat a termelés a budapesti mechanikai laboratórium híradástechnikai kísérleti vállalat új gyárában, amely pécs legszebb ipari létesítménye. a gyár stúdiómagnó készítésével kezdi a termelést. a világmárkás berendezésnek nagy a keletje külföldön, zömében exportra szállítják majd. egyelőre egy műszakban, majd később kettőben dolgoznak. a jórészt nőket foglalkoztató gyárban három műszak nem lesz.

/folyt.köv./
14.45/e

- 23 -

:

bb. 32. /közlekedési...folyt./e

személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a 2. kerület keleti károly utca és mártírok útja kereszteződésében hol-lósi katalin 20 éves főiskolai hallgató, budapesti lakos és el-ütötte szeleccki aladárné 63 éves háztartásbeli, budapesti la-kost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállí-tottak kórházba.

a 2. kerület alvinczi ut 30. számú ház előtt Leiner ferenc 61 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsiját a lej-tős uttesten úgy hagyta el, hogy az elindult és a mögötte tar-tózkodó Leiner ferencet elütötte. a mentők súlyos, nem életveszé-lyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/
-.-

bb. 29. hazaérkezett az mszbt küldöttsége

fk/e zs hgy

1972. június 21.

szerdán hazaérkezett prágából az mszbt küldöttsége, amely nagy mária főtitkár vezetésével részt vett a csehszlovák-szov-jet baráti társaság 7. kongresszusán. a delegációt a ferihegyi repülőtéren ... tasnádi emil, az mszbt országos elnökségének tag-ja, az országos találmányi hivatal elnöke fogadta. ott volt i.i. bagyul, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára és oldrich mohelsky, a csehszlovák nagykövetség tanácsosa. /mt1/
-.-

bb. 33. termelnek az első gépsorok az új pécsi híradástechnikai gyárban

vid/e kz hgy

1972. június 21.

szerdán megkezdődött a munka pécs új híradástechnikai gyárában, amelynek alapkövét két nap híján egy évvel ezelőtt rakták le a mecsekaljai város déli ipari övezetében. az első ütemben elkészült 4 200 négyzetméter alapterületű, impozáns csarnokban elsőként a forgácsoló üzemsz munkásai vették bir-tokba nagyon szép, korszerű gépekkel felszerelt munkahelyüket. a következő napokban - a technológiai sorrendnek megfelelően - benépesülnek a többi üzemsz is, s így július elsején - az alapító oklevélben vállaltak szerint - hivatalosan is indul-hat a termelés a budapesti mechanikai laboratórium híradás-technikai kísérleti vállalat új gyárában, amely pécs legszebb ipari létesítménye. a gyár studiómagnó készítésével kezdi a ter-melést. a világmárkás berendezésnek nagy a keletje külföldön, zömében exportra szállítják majd. egyelőre egy műszakban, majd kettőben dolgoznak. a jórészt nőket foglalkoztató gyárban három műszak nem lesz.

/folyt.köv./
14.45/e

bb. 33. /termelnek az első...folyt./e

a termelés kezdete ünnepség nélkül is kiemelkedő esemény pécs gazdasági életében, mivel elősegíti a város iparszerkeztének előnyös változását. a beruházó véleménye szerint a gyors és pontos munkaért nagy elismerés illeti a kivitelezéssel megbízott baranya megyei építőipari vállalatot, amely páratlanul rövid idő alatt varázsolt modern gyárat egy nemrég még kukoricásnak használt területen. az építőkre még sok munka vár. úgy kell folytatni az építést, hogy a termelést ne zavarják és a 260 millió forint értékű beruházás 1973 végére teljesen befejeződjön. ekkor a gyár munkaterülete csaknem eléri a 10 000 négyzetmétert és 1 200 embert tud foglalkoztatni. /mti/

...-

bb. 35. a legtöbb növény fejlődésével elégedettek a mezőgazdászok, június derekán szép a határ

1 jf/tm/e hgy

1972. június 21.

a mezőgazdászok bizakodással várják a nagy nyári betakarítási munkákat, június második felében ugyanis mindenfelé „szép a határ”, erőteljesen fejlődnek a növények és az érés is meggyorsult -, mondotta az mti munkatársának Lukács béla, kém főosztályvezetőhelyettes.

június első husz napjában sokfelé esett csapadék, de eléggé szeszélyes eloszlásban. a dunántúlon és az északi hegyvidéken 100 milliméternyi csapadékot mértek, a tiszántúlon azonban ennél már lényegesen kevesebbet, 15-25 millimétert, de ez is igen jól jött a fejlődésben lévő növényeknek. sajnos, az ország több vidéke kapott jégesőt az elmúlt két-három hétben. a legtöbb jeget nógrádból jelentették, ahol a gabona, a cukorrépa, a burgonya és a dohányültetvények sínylették meg a jégverést.

a gabona érése országsszerte meggyorsult. a szakemberek a növény fejlődését megfelelőnek tartják. kisebb gondot okoz azonban, hogy a szélviharok a búzát eléggé megdöntötték, és a fülledt, pára időjárás miatt a növényi gombabetegségek is felütöttek fejüket. az agronómusok abban biznak, hogy a napsütéses száraz időjárás fékezi majd a fertőzés terjedését. az elmúlt 10-12 nap kedvező időjárása mindenfelé megérlelte az őszi árpát; a növény aratását országsszerte megkezdték. hozzáláttak a repce betakarításához is. az első buzatáblákba a hét végén, illetve a jövő hét elején küldik majd a kombájnokat; az elsőnek beérő olasz búzákat, valamint a magyar nemesítésű fertődi fajtákat aratják majd a gépekkel.

/folyt.köv./
14.48/e

- 24 -

bb. 35 ./a legtöbb növény...folyt./e

a szántóföldi növények közül a kapások, a burgonya, a cukorrépa, a kukorica növekedésével ugyancsak elégedettek az agronómusok. a kapásnövények gyarapodása a dunántúlon is jó ütemű, ami azért lényeges, mert a dunántul egyes területein a hűvös, esős időjárás sokáig késleltette például a kukorica és a cukorrépa „kibontakozását”,.

a konzervgyárakban jelenleg a borsót dolgozzák fel. ennek a növénynek az érése a meleg időjárásban meggyorsult és így június második felében egyszerre nagyobb szállítmányok érkeznek az üzemekbe, ahol folyamatosan tisztítják, osztályozzák és tartósítják a zöldborsót. a takarmánynövények közül a vöröshere betakarítása rövidesen befejeződik. a kaszálást az esők késleltették, de ennek örültek a mezőgazdászok, ugyanis a csapadék következtében szépen fejlődő növények jó eredménnyel bíznak. a lucerna második kaszálása is vége felé jár. az őszi és a tavaszi keverék-takarmányok helyére most egynyári szálastakarmányt vetnek és őszi káposztát ültetnek.

a gyümölcsről és a zöldségről a főosztályvezetőhelyettes elmondotta, hogy a cséresznye és a meggy-szezon a vége felé tart. megjelent a piacokon a málna és a ribizke, különösen a málna általában jó termést ígér. a szőlőskertekben is biztatóak az első termésbecslések; most virágzott el a korai csemegeszőlő, a borszőlők pedig ezekben a napokban virágoznak. az előzetes terméskilátások alapján a szakemberek jó termést várnak. /természetesen sok függ a következő hetek időjárásától./

folyamatosan érkeznek a piacokra a paprika, a paradicsom, az uborka és a hagyma. az első szántóföldi termesztésű paradicsomszállítmányok is befutottak már az üzletekbe, egyelőre azonban csak kisebb tételekről van szó, s ez az áron is meglátszik. a szántóföldi paprika és paradicsom azonban szépen fejlődik, a napsütés hatására az érés is meggyorsult, és így a nagyobb szállítmányok megjelenése után - júliusban - jelentősen csökkennek majd az árak. /mti/

...-

14.52/e

- 25 -

bb. 37. a sütőipar fejlesztéséről tárgyalt a fejér megyei tanács vb

vid/e kz hgy

1972. június 21.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága felülvizsgálta és módosította a megye sütőiparának fejlesztési terveit. a módosított terv szerint mint a végrehajtó bizottság szerdán székesfehérvárott megtartott ülésén bejelentették, fejér megye sütőipari kapacitása a negyedik ötéves terv végére 197.4 tonnára nő. a kapacitásnövekedést részben új üzemek beállításával, részben rekonstrukcióval, illetve kapacitásbővítéssel érik majd el. a tervek szerint korszerűsítik a székesfehérvári és a móri sütőüzemeket, ercsiben rekonstrukciót hajtanak végre, s jelentős összegeket költenek a szinttartó beruházásokra, gépesítésre.
/mti/

bb. 45. a közvélemény összefogása elősegítheti az európai biztonsági értekezlet mielőbbi megrendezését - az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának ülése

t/tf/pá/rj zs hgy

1972. június 21.

szerdán - a hazafias népfront belgrád rakparti székházában-ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront és a magyar nemzeti bizottság elnöke nyitotta meg a tanácskozást; bevezetőjében tájékoztatást adott időszerű nemzetközi kérdésekről és az mszmp központi bizottságának legutóbbi határozatából adódó feladatokról. ezután garai róbert, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese, a magyar nemzeti bizottság titkára beszámolt az európai közvélemény képviselőinek brüsszeli- június 2. és 5. között megrendezett - közgyűlésén részt vett magyar küldöttség tapasztalatairól. felszólalt a brüsszelben járt magyar delegáció, illetőleg a bizottság több tagja: dr. bognár józsef, duschek lajosné, ragó ferenc, dr. perényi imre, moharos józsef, fóti iván és erdei lászlóné.

megállapította a bizottság, hogy a magyar küldöttség érdemben hozzájárult a közgyűlés sikeréhez. a bizottság értékelése szerint a brüsszeli közgyűlés - amelyen európa 29 országából, 35 nemzeti szervezettől mintegy ezren vettek részt - elérte célját: elősegítette, hogy az európai közvélemény egyre szélesebb rétegei szálljanak sikra az európai kérdések rendezéséért, a kontinens biztonságáért, az országok és népek együttműködéséért. ugyanakkor meggyőződését fejezte ki, hogy egyes tőkés országoknak a biztonság és együttműködés terén nagy felelősséget viselő és jelentős tömegeket képviselő olyan politikai körei, amelyek nem megfelelően képviselték magukat a közgyűlésen, a jövőben csatlakozni fognak a biztonságot és együtt működést szolgáló nemes mozgalomhoz.
/folyt.köv./

15.30 rj /b 16²⁵

- 26 -

bb. 45. / a közvélemény... 1. folyt/rj

a magyar nemzeti bizottság is osztja azt a véleményt, hogy az európai politikában eddig elért eredmények a közvélemény növekvő aktivitásának is köszönhetők. a közgyűlés állásfoglalásai - amelyek az európai társadalom legkülönbözőbb irányzataihoz tartozó képviselők egyetértően fogadtak - hozzájárulnak az európai helyzet további javításához, mindenekelőtt a kormányok biztonsági értekezletének mielőbbi összehívásához. a közgyűlés résztvevői azonos véleményen voltak abban is, hogy továbbra is szükség van a kontinens közvéleményének cselekvő fellépésére, az európai biztonság és együttműködés ügyének támogatására. még mindig léteznek jelentős erők, amelyek gátolják a béke, a biztonság és az együttműködés kibontakozó folyamatát, a világ különböző részein kifejtett agresszív tevékenységükkel veszélyeztetik európa és az egész világ békéjét és biztonságát.

helyesli a magyar nemzeti bizottság a brüsszeli közgyűlésnek azt a döntését, hogy a kibontakozott társadalmi mozgalmat - annak egyidejű kiszélesítésével - folytatni kell: egyetértéssel, hogy kidolgozzák a népek chartáját, amelyben az európai közvélemény álláspontját és követelését rögzítik, a béke, a biztonság és az együttműködés legfőbb kérdéseiben. támogatja azt a gondolatot, hogy szélesedjék a nemzeti bizottságok, kezdeményező csoportok együttműködése, a legkülönbözőbb szintű és összetételű társadalmi találkozókat, konferenciákat, szervezzenek a biztonság és együttműködés témáiban. szükségesnek tartja, hogy a közvélemény álláspontját és ajánlásait tartalmazó okmányokat eljuttassák a biztonsági és együttműködési konferenciára készülő kormányokhoz.

meghatározta a magyar nemzeti bizottság a jövőre vonatkozó tennivalóit. úgy döntött, hogy ezután is aktívan részt vesz a brüsszeli közgyűlés állásfoglalásainak érvényesítésében, képviselteti magát a biztonságot és az együttműködést szolgáló nemes célu találkozókon, részt vállal az európai népek chartájának és olyan ajánlásoknak a kidolgozásában, amelyek hasznosíthatók a biztonság és együttműködés sürgető feladatainak megoldásában. egész tevékenységét annak szolgálatába állítja, hogy a maga társadalmi eszközeivel hozzájáruljon a párt és a kormány külpolitikai törekvéseinek megvalósításához, a különböző társadalmi berendezkedésű országok békés egymás mellett élésének, európa országai és népei jószomszédi kapcsolatainak előmozdításához.

/folyt.köv./

15.40 rj /b 16¹⁵

- 27 -

bb. 45. / a közvélemény... 2. folyt./rj

arra törekszik a magyar nemzeti bizottság, hogy a hazafias népfronttal, az országos béketanáccsal és más társadalmi mozgalmakkal, szervezetekkel együtt széleskörű politikai felvilágosító munkával elősegítse a magyar közvélemény tájékozottságát a nemzetközi politika, a békéért, a biztonságért és az együttműködésért folytatott küzdelem közeleiben. nemzetközi kapcsolatait felhasználja arra, hogy szüntelenül erősítse az európai béke, biztonság és együttműködés társadalmi tömegbázisát. /mt1/

..-

bb. 36. mérlegen a patyolat tevékenysége - népi ellenőrök vizsgálták a vállalati fejlesztési alapok felhasználását - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/pr/gg/jrj/zs hgy

1972. június 21.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. meghallgatták, majd megvitatták dr. László Györgynek, a fővárosi patyolat vállalat igazgatójának beszámolóját a vállalat textil-tisztítási tevékenységéről.

a patyolat szolgáltatási tevékenysége - huzta alá a beszámoló - az elmúlt hat esztendő alatt csaknem 42 százalékkal nőtt, s a lakossági vegytisztítás volumene csaknem másfélszeresére emelkedett. huszonöt új fióküzletet nyitottak - közülük 17-et a külső kerületekben - s az átlagos vállalási határidő kis híján a felére csökkent. a vállalat szolgáltatási árai gyakorlatilag két évtizede változatlanok. a megrendelők elégedettségét tükrözi, hogy egy esztendő alatt a mosatók, tisztítatók csupán 3 ezreléke reklamált, s ez az elenyésző arány az idén még tovább csökkent.

a vállalat 1971-ben - nem utolsósorban a szolgáltatások fejlesztését ösztönző kormányrendelet hatására - 6.8 százalékkal termelt többet, mint 1970-ben, annak ellenére, hogy három elavult mosóda-üzemét meg kellett szüntetnie. a mostani fejlesztések eredményeként az esztendő végén a patyolat műszakonként 230 mázsa lakossági és 65 mázsa közületi mosást tud vállalni, s a magánmegrendelőknek - ugyancsak műszakonként - 6600 tételt tud vegytisztítani. /a tervezett teljesítmények elérése a vállalatnak jóval több mint 53 millió forintjába került. /

/folyt.köv./

15.47 rj

- 28 -

bb. 36. /mérlegen... 1. folyt./rj

nagyban segíti a vállalat munkáját, hogy a kelenföldi nagymosoda teljesítményének felfutása az idén is folytatódik, július elsején elkészülnek újpesti mosodájuk bővítésével, s az 1972-ben érvénybe lépett árkiegészítési kulcsmódosítás kedvezően hat a lakossági mosás gazdaságosságára.

a patyolat vállalat az idén készítette el középtávu fejlesztési tervének negyedik változatát, ám még ebben is tisztázatlan a szolgáltatás-fejlesztési alap mértéke. felül kellett vizsgálniuk a lakossági mosás fejlesztésének eddigi koncepcióját, s ennek során úgy döntöttek, hogy nem építik meg a negyedik öt éves tervben a gyömrői útra szánt, műszakonként 100 mázsa kapacitású új mosodájukat. a számitott többlet teljesítményt meglévő üzemek rekonstrukciójával igyekezzenek biztosítani. a korábban tervezett tíz vegytisztító szalon helyett csak ötöt, s az ötven új fióküzlet helyett csupán 26-ot nyitnak. a fejlesztés érdekében a vállalat saját, illetve a tanácstól kapott pénzének teljes felhasználásán kívül további nagyszegű hitel-felvétellel számol, azaz: jelentős gazdasági kockázatot vállal. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága köszönetet mondott a patyolat vezetőinek és egész kollektívájának a lakosság ellátásában végzett eredményes munkájukért.

a végrehajtó bizottság meghallgatta a fővárosi népi ellenőrzési bizottság jelentését is, a vállalati fejlesztési alapok felhasználásának vizsgálatáról. néhány főbb megállapítás a jelentésből: a szövetkezeti és tanácsi iparban a fejlesztési támogatások 1971-ben tovább emelkedtek. a kormányprogramokban jóváhagyott ágazati rekonstrukciós feladatok megvalósításába a szövetkezeti ipart is bevonták, s ennek során jelentős fejlesztéseket terveztek. az 58 millió forintos beruházati fejlesztésben például a saját alap 13 millió, az állami támogatás hétmillió, a szövetkezeti támogatás 17 millió forint, s ehhez még 21 millió forintos bankhitel is rendelkezésre áll. a jelenlegi beruházási alapképzési és értékesítési helyzet arra ösztönzi a gazdálkodó egységeket, hogy pénzüket ne tartalékolják, hanem minél előbb használják fel. az építési beruházások számottevő áremelkedése nagyobb ütemű, mint a pénz tartalékolása után járó kamat, ennek következménye, hogy kevesen elő nem készített beruházásokba kezdenek, többszintűs ütemezéssel, mert évente a rendelkezésre álló összeg erejéig építkezhetnek. /folyt.köv./

15.55 rj

- 29 -

bb. 36. / mérleg... 2. folyt./rj

a végrehajtó bizottsági ülés napirendjén szerepelt a honvédelmi nevelés eredményeinek elemzése is. megállapították, hogy a tanulók szívesen vesznek részt e tantárgy ismereteinek elsajátításában, megszűnt a kezdeti idegenkedés, s ma már a honvédelmi oktatás az iskolai nevelőmunka szerves része. /mti/

..-

bb. 41. együttes ülést tartott a magyar és a japán kamara tagozat t/v/pá/rj sb hgy 1972. június 21.

megtartotta első közös vezetőségi ülését szerdán az intercontinentál szállóban a kereskedelmi kamara japán tagozata és a japánban működő magyar gazdasági klub. a kamara japán tagozatában - amely múlt év novemberében alakult - mintegy 100 hazai vállalat vesz részt, dienes bélának, az egyesült izzó vezérigazgatójának vezetésével.

a magyar gazdasági klub tavaly októberben tokióban alakult, shinzo oha az oha-teisin cég vezetőjének elnöklétével, aki a mostani tárgyalásokra érkezett 23 tagú japán delegációt vezet. a tanácskozáson a tíz legnagyobb japán kereskedelmi cég és a japánnal kereskedő legnagyobb magyar vállalatok képviseltették magukat. felszólalásaikban utaltak arra, hogy az elmúlt években évről-évre nőtt a két ország közti kereskedelem, 1971-ben az export-import összértéke már 20 millió dollárt tett ki. hangsúlyozták: tovább kell erősíteni a kereskedelmi és a gazdasági együttműködést a két ország között, s újabb cikkeket kell bevinni az árucsereforgalomba. az együttes ülésen részt vett s. kuroiwa nagykövetségi első titkár. /mti/

..-

16.00 rj

10/625

- 30 -

bb 38. rektori felmentések, megbízások

i sőö/gg zs bh hgy

1972. június 21.

a minisztertanács, a művelődésügyi miniszter előterjesztésére dr. nagy károly egyetemi tanárt, az ötvös loránd tudományegyetem rektorát, dr. zambó jános egyetemi tanárt, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektorát megbízatásuk alól - munkájuk elismerése mellett - 1972 június 30. napjával felmentette.

dr. ádám györgy egyetemi tanárt az ötvös loránd tudományegyetem, dr. simon sándor egyetemi tanárt, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektori teendőinek ellátásával 1972 július 1-től hároméves időtartamra megbízta.

dr. perényi imre egyetemi tanár, a budapesti műszaki egyetem rektora és dr. rapcsák andrás egyetemi tanár, a kossuth lajos tudományegyetem rektora megbízatását további három évre meghosszabbította.

a minisztertanács a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztésére dr. b. kovács andrás egyetemi tanárt, az állatorvostudományi egyetem rektorát és dr. gál jános egyetemi tanárt, az erdészeti és faipari egyetem rektorát megbízatásuk alól - munkájuk elismerése mellett - 1972. június 30. napjával felmentette.

dr. kovács ferenc egyetemi tanárt az állatorvostudományi egyetem, dr. cziráki józsef egyetemi tanárt az erdészeti és faipari egyetem rektori teendőinek ellátásával 1972 július 1-től hároméves időtartamra megbízta.

dr. pethő györgy egyetemi tanár, a gödöllői agrártudományi egyetem rektorának megbízatását további három évre meghosszabbította.

a minisztertanács az egészségügyi miniszter előterjesztésére dr. szontágh ferenc egyetemi tanárt a szegedi orvostudományi egyetem rektori teendőinek ellátásával három évi időtartamra - 1972 szeptember 1-től - megbízta; dr. tóth károly egyetemi tanárnak - rektori megbízásának lejártával - munkájáért elismerését fejezi ki. /mti/

..-

- 31 -

15.50 bh

10/1655

bb 39. kitüntetés

fk zs bh hgy

1972. június 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. vajthó lászló nyugalmazott tanárnak, az irodalomtudományok kandidátusának 85. születésnapja alkalmából irodalmi és pedagógiai érdemeiért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta./mt1/

bb 40. célunk mindennemű diszkrimináció megszüntetése - a forgalom alakulása a nem szocialista országokkal - tájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t sl/tm bh hgy

1972. június 21.

dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes szerdán a nem szocialista országokkal folytatott kereskedelem aktuális kérdéseiről tájékoztatta az újságírókat.

elmondta, hogy áruforgalmunk mintegy 30 százalékat a nem szocialista országokkal, e mennyiségnek pedig 84-85 százalékát a fejlett tőkés országokkal, a további 15-16 százalékot a fejlődő államokkal bonyolítjuk le. kapcsolatainkban kedvező folyamatot tükröz, hogy az export e viszonylatban is tovább nő. az év eddigi szakaszában/január 1-től június 10-ig / 10 százalékkal több árut exportáltunk, s ugyanennyivel kevesebbet importáltunk, mint a múlt év azonos időszakában. természetesen az export további növelése szükséges ahhoz, hogy - az import várható alakulását is figyelembe véve - külkereskedelmi mérlegünk egyensúlyba kerüljön. fontos feladat tehát a növekvő export feltételeinek megteremtése. ehhez mindenekelőtt versenyképes termékeink körét tovább bővíteni, s nem utolsósorban tovább kell javítani kereskedelmi munkánk kulturáltságát, tovább korszerűsíteni piaci szervezetünket.

a miniszterhelyettes kiemelte, hogy a kétoldalú kapcsolatok mellett a sokoldalú kereskedelmi, gazdasági kapcsolatok is fejlődnek, s arra törekszünk, hogy a bilaterális, és a multilaterális együttműködés egymással szoros összhangban minél jobban szolgálja külkereskedelmünk és nem utolsósorban a nemzetközi termelési kooperációk fejlesztését. fontos célunk, hogy mindennemű diszkrimináció megszűnjön, minden akadály elháruljon az együttműködés útjából, s a világ minden részén megteremtődjenek a feltételek ahhoz, hogy exportőreink és importőreink a legkedvezőbb feltételekkel végezhessek munkájukat. mindenekelőtt az export diszkriminatív mennyiségi korlátozásainak megszüntetését kívánjuk elérni. az utóbbi évek tapasztalatai szerint ilyen szempontból is egészséges tendenciák mutatkoznak. elsőként - 1964-ben - anglia oldott fel olyan mennyiségi korlátozásokat, amelyekkel korábban a szocialista országok külkereskedelmét akadályozta. /folyt. köv./

bb 42. nyers rezsó látogatása a csepel vas- és fémművekben

gk zs bh hgy

1972. június 21.

nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán látogatást tett a csepel vas- és fémművekben. a központi bizottság titkárát a csepel-művek pártbizottságának és a gyárnak a vezetői fogadták. borbély sándor, a pártbizottság első titkára tájékoztatást adott a gazdasági mechanizmus végrehajtásának tapasztalatairól, a teljes jogképeségű tröszt kialakításáról, a központi bizottság 1971 december 1-1 határozata megvalósítására tett intézkedésekről, a csepel-művek politikai és gazdasági helyzetéről, célkitűzéseiről. ezt követően nyers rezsó meglátogatta a csepel-művek irányítás- és számítástechnikai intézetét, ahol soltész istván általános vezérigazgatóhelyettes és kárpáti lászló, az intézet vezetője fogadta a vendégeket./mt1/

bb 40./célunk . mindennemű 1. folyt./ bh

azóta több más ország is hasonlóképpen cselekedett, s egész sor olyan hosszulejárati megállapodást írtunk alá, illetve tárgyalunk ilyenek megkötéséről, amelyekben a partnerek kilátásba helyezik a diszkrimináció e formájának megszüntetését. a legutóbbi adatok szerint a fejlett tőkés országokba irányuló exportunknak már csak egyharmadát szabályozzák kontingensek, további 41 százalékát szabadon szállíthatjuk, míg 26 százaléka a közös piac mezőgazdasági rendtartása vonatkozásában, amely egyéb eszközökkel korlátozza a kivitelt.

a mennyiségi korlátozásokon túlmenően további diszkriminatív intézkedések is érvényben vannak, bár ezek többsége egyre szűkebb körre korlátozódott az utóbbi időben. a vámdiszkriminációt jelenleg főleg az egyesült államok alkalmazza a szocialista országok többsége ellen. ami az egyéb megkülönböztetéseket illeti, általában csökkentek a szocialista orszá-

gokat sújtó hitelezési korlátozások és az ugyanezekbe az országokba irányuló tőkés export embargós listája. számos problémát jelentenek a fejlett tőkés országokkal folytatott kereskedelmünkben a gazdasági csoportosulások, a közös piac megkülönböztető intézkedései s e problémákat fokozza a közös piac kibővítése.

a fejlődő országokkal folytatott gazdasági együttműködésünkről szólva a miniszterhelyettes elmondotta, hogy e kapcsolatok mindkét fél számára igen hasznosak. a nem szocialista országokba szállított gépipari termékeink egyharmadát a fejlődő országok vásárolják, ugyanakkor Magyarország jó piacot jelent ezen államok számára különböző mezőgazdasági termékek, nyersanyagok, s egyre nagyobb arányban félkész és késztermékek elhelyezésére is. műszaki-tudományos együttműködés is kialakult egész sor fejlődő országgal. jelenleg több mint 300 magyar szakember a helyszínen adja át tapasztalatait, s e segítséget a következő években tovább növeljük. a fejlődő országok azért is szívesen bővítik gazdasági kapcsolataikat a szocialista államokkal, s köztük hazánkkal, mert a teljes egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján kötjük megállapodásainkat, s ugyanígy realizáljuk azokat./mt1/

.-

16 16⁰⁰

bb 43. az első nyári nap - újabb megyékben kezdtek meg az aratást

vid kz mné bh hgy

1972. június 21.

Szerdán az első „hivatalos” nyári napon újabb megyékből jelentették az aratás megkezdését. Baranyában a mecsektől délre elterülő melegéghajlatú vidéken a 30 fokos hőségben mindjárt az első napon csaknem 200 kombájn aratta, csépelte az aransárgára érett őszi árpát. A szokatlanul száraz, meleg időjárás hatására az idén az átlagosnál gyorsabban érnek a kalászosok, s ez kedvező ugyan a munka szempontjából, de kedvezőtlen hozamok alakulására. A baranyában elsőként learatott táblákon a tervezettnél ugyan valamivel jobban fizet a gabona, de korántsem olyan jól, mint hűvösebb időjárás esetén várni lehetett volna.

A hortobágy környékén ugyancsak szerdán álltak munkába az első betakarító gépek: mipeércs és biharkeresztes határban vágják az őszi árpát. Szabolcs-szatmárban a sényői buzakalász termelőszövetkezet őszi árpa tábláján dolgozott a rendrevágógép, amely után 3 kombájn csépelte el a termést. Tolnában a szekszárdi állami gazdaságban történt meg az idei aratás nyitánya. Ott négy szovjetgyártmányú kombájn az első napon 400 mázsa árpát csépelte el.

A gabonák többsége még mindenütt viaszérésben van, a hőségben azonban olyan gyors az érés, hogy helyenként, köztük Baranyában a jövő héten előreláthatóan már a buza betakarítását is meg kell kezdeni, az őszi árpa aratása pedig akkor már szinte általános lesz majd. A Baranya megyei mezőgazdasági üzemek úgy szervezték meg a munkát, hogy lehetőség szerint elsőként a vasút melletti táblák termését takarítsák be. Tavaly ugyanis 16 gabonatűz keletkezett a megyében, s ezek többségét mozdonyból kipattanó szikra idézte elő. /mti/

--

bb 44. francia újságírók a szot-ban

k sb gk bh hgy

1972. június 21.

A szakszervezetek országos tanácsának meghívására Jacques Denobli elnök vezetésével hazánkban tartózkodó francia szociálpolitikai kérdésekkel foglalkozó újságírók szövetségének /ajis/ küldöttségét szerdán fogadta Gál László, a szot titkára. A francia újságírók a szot társadalombiztosítási főigazgatóságán is látogatást tettek. /mti/

--

- 34 -

16.25 bh

Tó16^{va}

0

bb 47. az iskolai nevelés hatékonyságát vizsgálta a borsod megyei tanács

vid fm bh hgy

1972. június 21.

A borsod megyei tanács szerdán Miskolcon tartott ülésén többek között az iskolai nevelés hatékonyságáról tárgyalt. Varga Gáborné, az országgyűlés alelnöke, a megyei tanács elnökhelyettese méltatta az MSZMP központi bizottsága által az állami oktatásról a közelmúltban hozott határozat jelentőségét. Beszámolójában többek között arról szólt, hogy a felszabadulás óta végbement társadalmi változások következtében az ifjúságra ható nevelő tényezők is megváltoztak. Tíz év alatt csaknem megkétszereződött az óvodások száma, amely megközelíti a tizenhatezret. Ez lehetővé tette az iskoláskor előtti nevelés kiterjesztését. A nevelés hatékonyságát elősegíti az évről évre megtartott pedagógiai-gyermekvédelmi, valamint ifjúsági műszaki hónap. A megyei tanács „Erdélyi János” pedagógiai díjat alapította, amellyel minden évben a kiemelkedő eredményt elért nevelőt jutalmazza.

Az iskolások körében végzett felmérés alapján megállapították, hogy fokozódik a fiatalok öntevékenysége. A munkára nevelés eredménye, hogy szívesen végeznek a társadalom számára hasznos munkát; védnökséget vállalnak például a parkok, játszótérek fölött.

A fizikai dolgozók gyermekeinek nevelését az iskolák sokoldalúan segítik. Mind Miskolcon, mint pedig a megyében lévő középiskolákban nőtt a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya. Ehhez hozzájárult, hogy hét általános és huszonhárom középiskolai kollégiumot szerveztek. Jól bevált a természettudományos tárgyakban kiváló eredményt elért gyermekek részére mezőkövesden létesített kollégium, ahol a falusi fiatalokat a középiskolára készítik fel. Hasonlóan jó tapasztalatokat szereztek a Leninvárosban és Sátoraljaújhelyen létrehozott egésznapos iskolákban.

Tovább lépés szükséges az ifjúsági mozgalom nevelési lehetőségeinek kihasználásában, valamint a szülői munkaközösségekkel történő együttműködésben, a családi és az iskolai nevelés egybehangolásában.

A tanácsülésen hozott határozat előírja, hogy a pályaválasztási tanácsadást már az általános iskola alsó tagozatában meg kell kezdeni. Továbbra is segíteni kell a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit. Szélesíteni kell az ifjúság esztétikai nevelését. Szorosabbá kell tenni a kapcsolatokat a hazafias népfront nőbizottságával, valamint a szülők munkahelyével is, különösen a veszélyeztetett gyermekek esetében. Továbbra is erőfeszítéseket kell tenni a képesítés nélküli nevelők számának csökkentésére. /mti/

--

- 35 -

16.38 bh

Tó17²⁰

bb. 46. a rómaikori pécs-kutatás összegezése az akadémián

t/ob/fk/rj zs hgy

1972. június 21.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa jelenti:

két évtizedes régészeti kutató-feltáró munkát összegezt az a doktori értekezés, amelyet dr. fülep ferenc, a nemzeti múzeum főigazgatója védett meg szerdán a magyar tudományos akadémián. a nagyszabású szintézis arról a jelentős kutató tevékenységről ad számot, amelynek segítségével pécsen közép-európai viszonylatban egyedülálló ókeresztény és koraközépkori emlékeket sikerült feltárni, és ezzel a város korabeli történetéhez új adatokat szolgáltatni.

dr. fülep ferenc régész-elődeitől 1954-ben vette át a „stafétabotot”, az a munkát folytatta, amelyet magyar kutatók már a múlt században elkezdtek, hogy a mai pécs területén megtalálják sopianae városát, amely pannónia-tartomány egyik jelentős települése volt a duna-dráva szögletében. a xviii. században előkerült két, római eredetre utaló sírkamra és a város területén végzett különböző építkezési munkálatok során felszínre került leletek alapján egyre jobban megerősödött az a feltevés, hogy a mai belváros déli részén terült el a római város, tőle északra pedig - a mai székesegyház közelében - a római temetők.

munkáját nagymértékben megnehezítette az a körülmény, hogy a hajdani római épületek a postapalota építéskor, a század elején, kivétel nélkül elpusztultak. csak egy nagyon kevés támpontot nyújtó alaprajz maradt meg, s ennek birtokában látott munkához, hogy a modern régészeti módszerek igénybevételével a római városközpont helyét meghatározza. a fáradozások gyümölcsözőeknek bizonyultak: sikerült megtalálni az egykori városközpont fő épületeinek a helyét és visszakövetkeztetni ennek az elpusztított objektumokkal való összefüggéseire.

dr. fülep ferenc régészeti feltáró-tevékenységével többek között a szaktudósok régi vitájára is pontot tett: sikerült tisztázni, hogy a város - a korábbi kutatások megállapításaival szemben - nem az időszámításunk utáni iii. század végén, hanem már a ii. század elején keletkezett. az is kiderült, hogy az első nagyszabású épületek a pannónia-tartományt ért szarmata támadás áldozatai lettek.

/folyt.köv./

16.30 rj

To1720

- 36 -

bb. 46. / a rómaikori... 1. folyt./rj

kutatásai azt a régebbi, - tekintélyes régészek által képviselt - állítást is megdöntötték, hogy a római városban a iv. században az élet megszűnt volna. feltárásai azt igazolták, hogy a lakosság egy része az ellenséges pusztítások ellenére ott maradt, a romok között élt és oda is temetkezett. mindez arra utal, hogy a város nem szűnt meg, csak összezsugorodott, és a v. században is lakott volt. sikerült megtalálni azokat a z eddig hiányzó láncszemeket is, amelyek mellett bizonyítanak, hogy a város még a x. században is létezett, de a ix. században már nem a sopianae, hanem a „q78, que basilicae”, azaz „öt templom”, nevet viselte, amelyet a német „fünfkirche”, mindmáig megőrzött.

a főigazgató azonban nemcsak város-, hanem jelentős temető-feltáró munkát is végzett. 1958. és 1961. között pécsen a város szívében egy addig teljesen ismeretlen temetőrészt hozott napfényre. 1968-tól 1971-ig végzett ásatásai is méltán tarthatnak számot nagy érdeklődésre: a korábban feltárt temető térszomszédságában olyan területre sikerült rátalálni, amely - három sírkamra és egy festett sír mellett - több mint száz sírt rejtett magában. e feltáró munkának köszönheti pécs, hogy jelenleg közép-európa legnagyobb összefüggő későrómai-ókeresztény temetőjét mondhatja magáénak, ami páratlan értékű kulturtörténelmi emlék. /mti/

..

bb. 58. hazánkba látogat rogers amerikai külügyminiszter

rj zs la

1972. június 21.

william p. rogers, az amerikai egyesült államok külügyminisztere péter jános külügyminiszter meghívására július első napjaiban hivatalos látogatásra budapestre érkezik. /mti/

..

16.20 rj

To1720

-37-

bb. 48. újabb négy film került zsűri elé a veszprémi tv-találkozón

vid/rj fm hgy

1972. június 21.

szerdán veszprémben a tv-találkozó programjában újabb négy film került a zsűri elé. képernyőre került mocsár gábor „vidám elefántkor”, című tv. - játéka, amelyet mamcserov frígyes rendezett. történelmi eseményeket idéz fel a kiegészítés előkészítésének időszakából szabó györgy „széchenyi meggyilkoltatása”, című műve, amelyet hajdufy miklós rendezett.

ugyancsak szerdán került a zsűri elé varga balázs „fabula - én és az állatok”, című irodalmi játéka, szabó áttila rendezésében. ezeken kívül a bednai nándor által rendezett „ősbudavár”, került meg a tv képernyőjére, amely alkotást több más filmmel együtt a zsűrin kívül a 6-os csatornán a veszprémi közönség is megtekinthetett.

veszprémi tv -találkozó szakembereinek és meghívott vendégeinek szerdai programja este tihanyi orgonahangversennyel ért véget. /mti/

.-

bb. 50. őslénytani szenzáció: 250 millió éves lábnyomok

vid/rj fm hgy

1972. június 21.

mintegy kétszázötven millió évvel ezelőtt létezett őslények lábnyomaira bukkant anyagvizsgálat közben dr. barabás andorné, a mecseki ércbányászati vállalat geológusa. a vállalat pár évvel ezelőtt mélyfurásokat végzett baranyában, a villányi hegység mentén. turony község határában, egy 1256 méter mély furásból felszínre hozott kőzetminta elemzése közben fedezte fel a páratlan leletet. a szürkés lila agyagos homokkő-palában nyolc lábnyomot talált, amelyek a szakirodalom adataival történt egyeztetés alapján a páncélozott fejű kétélűek családjához tartozó állatoké lehetett. őslénytani jelentősége igen nagy. eddig ugyanis gerincés ősmaradványt ebből a korszakból nem találtak hazánkban, de közép-európa más országaiban sem. ez a lelet kapocs a nyugat-európai és az amerikai nyomokhoz. gyakorlati jelentősége, hogy pontosabban meghatározhatják a hegység szerkezet kialakulásának idejét.

ugyanennek a furásnak száz méterrel mélyebb szakaszából gerinctelen őslénymaradványa is előkerült, amelynek vizsgálatát, elemzését ezután végzik el. /mti/

.-

16.40 rj

- 38 -

bb. 49. kötelező a déli és az esti menü a 11. és a 111. osztályú vendéglátó üzletekben - miniszteri rendelet a menüről

1/kf/pá/rj hgy

1972. június 21.

szerdán jelent meg a belkereskedelmi miniszter rendelete, amely a vendéglátó üzletek menü-szolgáltatásáról intézkedik; az állami és a szövetkezeti vállalatok, a szövetkezetek, a társadalmi szervek és intézmények nyilvános melegkonyhás üzleteiben /éttermeiben, vendéglőiben, kávéházaiban, sörözőben/ - az önkiszolgáló üzletek kivételével - kötelezővé teszi a menüszoolgáltatást.

128

az idegenforgalom céljait szolgálja az előírás, amely szerint a fővárosban, a megyeszékhelyeken, valamint az üdülőhelyeken az 1. osztályú melegkonyhás vendéglátó üzletek a május 1-től szeptember 30-ig tartó idegenforgalmi időnyben, a déli órákban - 12-15 óra között legalább egyféle turista menüt kötelesek tartani és kiszolgáltatni.

a rendelet a vendéglátóipart jobban bevonja a lakosság ellátásába azzal, hogy az ország valamennyi 11. és 111. osztályú melegkonyhás vendéglátó üzletében egész éven át kötelezővé teszi a déli órákban - 12-15 óra között - és az esti órákban - 18-20 óra között - legalább kétféle választékban a menü kiszolgáltatását.

a rendelet a menük árát is szabályozza. meghatározza: a szoros elszámolású üzleteknél a megállapított haszonkulccsal képzett árból az 1. osztályú üzletben legalább 20 százalék, a 11. osztályúban legalább 15 százalék, a 111. osztályúban pedig legalább 10 százalék engedményt kell adni. ez a gebines vendéglátó üzletekre is érvényes oly módon, hogy ezekben az egységekben a vállalat, a szövetkezet vezetője köteles a menüre nyersanyag-normát megállapítani. az ilyen módon kialakított fogyasztói ár azonban nem lehet magasabb, mint a vállalat azonos osztályú szoros elszámolású üzletében az engedménnyel képzett menü ára.

a rendelet - amelynek előírásait július 1-től kell alkalmazni - végül arra kötelezi a vendéglátó üzleteket, hogy a turista és a napi menüket az étlapokon kiemelten tüntessék fel. /mti/

.-

16.48 rj 10/1720

- 39 -

bb. 51. a somogy megyei muzeumok igazgatóságának sajtótájékoztatója

vid/rj fm hgy

1972. június 21.

a somogy megyei muzeumok igazgatósága szerdán sajtótájékoztatót tartott a balatonszemesei művelődési házban, ahol ismertették a balaton déli partjának nyári kulturális programját. elmondották többek között, hogy a déli parton nyaraló hazai és külföldi vendégeket sok érdekes ujdonság várja. síófokon jelenleg két kiállítás tekinthető meg: a „régészeti képeskönyv”, és a „balaton vízügyi története”, . . . ugyancsak síófokon június 24-én nyitják meg a somogy megyei képzőművészek xxii. tárlatát, július 28-án pedig balatonszemesen a postamuzeum új kiállítását több művelődési házat kívánnak bevonni a muzeumi kiállítások rendezésébe, többek között a balatonlellet is. - a központi muzeumi igazgatóság balaszárszón a somogy megyei tanács által megvásárolt épületben rendez a nyár közepén kiállítást. *L. Zou*

a központi muzeumi igazgatóság - a somogy megyei muzeumok igazgatóságának közreműködésével - szerződést kötött a szot dél-balatoni igazgatóságával, - eszerint az üdülővendégeket rendszeresen viszik kiállításokra. tavaly ilymódon hatvanezren látogatták meg a muzeumokat, és várhatóan az idén is ennyire lehet számítani. állandó kiállításaként tekinthetik meg a déli parton üdülő vendégek avietnam népművészetét ismertető valamint más természettudományi és művészeti kiállításokat. balatonlellén a hagyományos faragó- és népművészeti kiállítás nyújt érdekes látnivalót a közönségnek.

szó esett a jövőről is: balatonföldváron, balatonszentgyörgyön muzeumi kiállítást terveznek, bővítik a síófokot, marcaliban új muzeum nyílik, muzeummá alakítják át a kaposvári rippl-rónai villát s létrehozják a kaposvári képtárat. /mti/

bb. 53. finnországba utazik csémi károly

rj zs la

1972. június 21.

csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese a közeljövőben hivatalos baráti látogatásra finnországba utazik, kaarlo o. leinonen vezérezredes, a finn védelmi erők parancsnokának meghívására, mult évi magyarországi látogatásának viszonzásaként. /mti/

16.55 rj

- 40 -

bb52 ülést tartott a magyar vegyipari egyesülés tanácsa

vid kz bh hgy

1972. június 21.

a magyar vegyipari egyesülés tanácsa szerdán kazincbarcikán a borsodi vegyikombinát művelődési otthonában tartotta ülését, s megvitatta a műtrágya minőségének javítására készült előterjesztést. úgy döntöttek, hogy a három műtrágyagyártó vállalat szakemberei által kidolgozott eljárások egyetemes elterjesztésére bizottságot szerveznek. az építőipari műanyagtermékek gyártásával kapcsolatban megállapodás jött létre a meglévő kapacitás jobb kihasználására. határozatot hoztak a nitrogén üzemek kutatási feladatainak összehangolásáról, együttműködésének kialakításáról. a borsodi vegyikombinát szakemberei beszámoltak a számítástechnika vegyipari alkalmazásáról. a gyár a miskolci nehézipari műszaki egyetem kazincbarcikára kihelyezett főiskolai tagozatával tart kapcsolatot. a főiskolán működő videoton gyártmányu számítógépet szám- és ügyviteli feladatok elvégzésére, különböző mérnöki számításokhoz használják fel.

a tanácsülés résztvevői körtvélyes istván a borsodi vegyikombinát igazgatójának vezetésével gyárlátogatáson vettek részt. megtekintették többek között a kombinát agrokémiai kísérleti telepét és a gyárról készült színes filmet. /mti/

bb 54. eltemették elek tibort

i szö/gg zs bh hgy

1972. június 21.

szerdán a farkasréti temetőben mély részvétellel temették el dr. elek tibort, a filozófiai tudományok doktorát, a budapesti műszaki egyetem marxizmus-leninizmus tanszék csoport vezetőjét, a bme filozófiai tanszékének vezetőjét, szigetl józsef akadémikus, a művelődésügyi minisztérium és a magyar tudományos akadémia nevében bucsuztatta az elhunytat. hangsúlyozta: dr. elek tiber elhunytával a magyar filozófiai életet súlyos veszteség érte, a műszaki egyetem mérnöknemzedékek kiváló oktatóját és nevelőjét, a filozófia és a természettudományok kiváló tudósát gyászolja személyében.

dr. benke istván, a budapesti műszaki egyetem rektorhelyettese az egyetemi tanács és az egyetemi pártbizottság nevében bucsuzott az elhunyttól. a sirnál dr. ágoston lászló egyetemi tanár tolmácsolta a munkatársak bucsuszavait, majd a tanítványok nevében soós andrás mondott utolsó üdvözlést. /mti/

-. -

- 41 -

55. diszitóművészeti tanfolyam parádon

vid fm bh hgy

1972. június 21.

a helyi népművészet formavilágának ápolása, diszitó elemeinek elsajátítása a célja annak a négynapos tanfolyamnak, amely jelenleg parádon folyik. a résztvevő fiatalok gyakorlati foglalkozásokon a népművészet mestereinek irányításával ismerkednek meg a recski fehér-, a heves megyei vagdalis és színes hímzéssel, a vidék népművészetének ősi motívumaival.

a hazafias népfront heves megyei bizottsága által szervezett és a népművelési intézet által támogatott tanfolyamon a leendő szakkörvezetők előadásokat hallanak többek között a népművészet jelentőségéről és a kortárs képzőművészetre gyakorolt hatásáról./mti/

..-

bb 56. nagyközségek gondjai, eredményei a kiskunságban - kevés az ipari munkahely, utánpótlási problémák az államigazgatásban - ülést tartott bács-kiskun megye tanácsa

vid fm bh hgy

1972. június 21.

felmérték a nagyközségek helyzetét bács-kiskun megyében. az elemzés során képet nyertek az új státusszal rendelkező települések tanácsi szerveinek tevékenységéről, az önállóság, az önkormányzati jelleg kialakulásáról, a megoldásra váró gondokról. a nagyfontosságú kérdést néhány hete a megye tanács végrehajtó bizottsága, szerdán pedig a megyei tanácsülés vitatta meg. ebben a megyében 1970-ben 21 település kapott nagyközségi rangot. a megye lakóinak 40 százaléka él ezekben a helységeken. azóta a megye lakosságának kétharmada - ide értve az öt várost is - helyben intézheti ügyeit, orvosolhatja bajait.

a megyei tanácsülés megállapítása szerint rövid idő alatt bebizonyosodott a nagyközségek létrehozásának helyessége. minden tekintetben javult a tanácsi munka. a biztosított gazdálkodási önállóság, és több más tényező, aktív cselekvésre ösztönözött. a nagyközségi tanácsok és szerveik tevékenységének kezdeti hibái részben helyileg, önállóan, másrészt pedig felsőbb tanácsi szervek segítségével kiiktathatók.

valamennyi nagyközség tanácsa - anyagi lehetőségeihez mérten - nagy összegeket költött, illetve irányzott elő kommunális célokra, a közműhálózat, a kereskedelem fejlesztésére, iskolák, óvodák, napközi otthonok építésére. /folyt. köv./

- 42 -

bb 56. / nagyközségek folyt./ bh

a helyi gazdálkodó és társadalmi szervezetekkel, s a lakossággal való együttműködésük biztatón alakul. egyes nagyközségekben dicséretesen végzik a legsajátosabb feladatokat is. kiskörös nagyközség tanácsának tevékenysége például petőfi sándor szülőhelyének várossá fejlesztése jegyében zajlik hosszú idő óta, bugacon, lakiteleken, soltvadkertben pedig az idegenforgalom fellendítése, az üdülőtelep-fejlesztés jelenti a különleges, ám a helyi és megyei érdekekkel teljesen összefüggő feladatot.

a megye minden nagyközségében gondok vannak a foglalkoztatottság terén. az utóbbi években végrehajtott iparosítás ellenére a nagyközségekből még mindig ezek járnak dolgozni máshová. például Lajosmizséről 1100-an, soltvadkertről 500-an, kunszentmiklósról 400-an és bugacról is 300-an járnak dolgozni más vidékekre, településekre üzembe, ugyanakkor a mezőgazdaság munkaerőhiánnyal küzd.

a megyei tanács szerdai határozatának minden pontja a nagyközségek életének felemelkedését, önállóságuk stabilizálását célozza. a határozat egyebek között elrendeli az időszerűtlenné vált, a rugalmas munkát gátló helyi tanácsi rendeletek év végéig történő felülvizsgálatát, és új szabályok alkotását. a nagyközségekben - és megyeszerte - komoly gondot jelent a tanácsi apparátus megfelelő utánpótlása, ezért a megyei tanács államigazgatási szakközépiskolai osztály beindítását vette tervbe. a megye új ipari munkahelyek létesítésére hívja fel nagyközségeinek figyelmét, - nemcsak a saját, hanem a környező kisebb települések ilyen irányú gondjainak megoldása érdekében is, hogy rangjuknak megfelelően igazi vonzási centrumokká váljanak./mti/

..-

bb 59. andics erzsébet kitüntetése

fné zs bh la

1972. június 21.

a magyar népköztársaság elnöki tanács andics erzsébet kossuth-díjas akadémikusnak, az ötvös Loránd tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, a tudományos közéletben kifejtett tevékenysége és oktató-nevelő munkája elismerésül a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetést Losonczy páál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen voltak a kitüntetés átadásánál aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára, cseterki lajos, a elnöki tanács titkára és dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes./mti/

..-

17.15 bh

- 43 -

bb 57. pullai árpád látogatása tolna megyében

vid fm bh hgy

1972. június 21.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára kedden és szerdán tolna megyébe látogatott. kedden délelőtt a megyei pártbizottság titkárai fogadták szekszárdon, majd k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára a megye politikai, társadalmi és gazdasági fejlődéséről tájékoztatta a vendéget. pullai árpád résztvett a megyei pártbizottság aktívülésén, ahol előadást tartott a pártmunka időszerű kérdéseiről. délután megyei vezetők, köztük k. papp józsefnek, a tolna megyei pártbizottság első titkárának társaságában felkereste a bonyhádi járási pártbizottságot és eszmecserét folytatott daradics ferencsel, a járási pártbizottság első titkárával, majd a bonyhádi cipőgyárban találkozott az üzem és pártszervezetének vezetőivel, dolgozóival. végül a lenyegyi mezőgazdasági szakmunkásképző intézetet tekintette meg.

szerdán - a megyei vezetők társaságában - a tamási járásba látogatott a központi bizottság titkára. a járási pártbizottságon szabó istvánnal, a járási pártbizottság első titkárával és jankó jánossal, a járási pártbizottság titkárával találkozott. ezután a simontornyai bőrgyárat látogatta meg. az ország egyik legnagyobb bőrgyárában a párt- és a gazdasági vezetőkkel egyebek közt az üzemi pártszervezet munkájáról, továbbá kollektív szerződésről, valamint a dolgozó nőkkel és a fiatalokkal kapcsolatos párthatározat végrehajtásáról érdeklődött, s a dolgozókkal élet- és munkakörülményeikről beszélgetett./mt1/

--

bb 61. az egészségügyi minisztérium közleménye

i vt tm zs bh la

1972. június 21.

a lakosság körében elterjedt, hogy 12 héten túli terhességmegszakításhoz az egészségügyi minisztérium engedélye szükséges. ezzel kapcsolatban a minisztérium leszögezi, hogy a 12 héten túli - nem egészségügyi ok /szociális indok/ alapján - történt terhességmegszakításhoz egyetlen szerv sem adhat engedélyt. a 12 héten belül engedéllyel elvégezhető terhességmegszakítást jogszabály állapítja meg és attól nem lehet eltérni./mt1/

--

- 44 -

17.23 bh

10.12.00

bb 60. varsóba utazott a fővárosi tanács küldöttsége

t don zs bh la

1972. június 21.

szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének vezetésével szerdán baráti látogatásra fővárosi tanácsj küldöttség utazott Lengyelországba jerzy majewski-nek, a varsói nemzeti tanács elnökének a meghívására. a delegációt a ferihegyi repülőtéren a fővárosi tanács több vezető beosztású munkatársa bucsuztatta. ott volt tadeusz hanuszek, Lengyelország budapesti nagykövete is.

szépvölgyi zoltán repülőtéri nyilatkozatában elmondta:

- már hagyománynak számít, hogy a két főváros - budapest és varsó - vezetői rendszeresen találkoznak egymással, tapasztalatokat cserélnek. utunk célja kettős: egyrészt eszmecserét folytatunk a két főváros fejlesztési tervéről, a megvalósítással kapcsolatos elképzelésekről, s nem utolsósorban kölcsönösen tájékozódunk a két város gondjairól, problémáiról. kint-tartózkodásunk során aláírjuk, illetve meghosszabbítjuk a korábban - 1970-ben - kötött együttműködési szerződést, amely budapest és varsó kapcsolatának további erősítését szolgálja.

- varsó általános városrendezési tervével közelebbről is megismerkedünk. most épülő lakótelepekre látogatunk el, ahol elsősorban az új otthonok elhelyezését, felszereltségét tekintjük meg. a meghívásnak készséggel teszünk eleget, hiszen sok hasonló, azonos jellegű feladat megoldása vár mindkét főváros vezetőire, mint például a lakásépítések távlati terveinek megvalósítása, a közmű hálózat kiépítése és a közlekedés fejlesztése.

- meggyőződésem, hogy sok hasznos tapasztalattal térünk majd vissza, amelyek tovább fogják erősíteni azt a jó, baráti együttműködést és gyümölcsöző kapcsolatot, amely fővárosaink között kialakult - fejezte be nyilatkozatát a fővárosi tanács elnöke.mt1/

--

bb 69. motorkerékpár-lopásért tizenégy hónapi szabadságvesztés

vid fm bh la

1972. június 21.

a kétfélelopás büntetéseért és két rendbeli közlekedési vétségért vontta felelősségre szerdán a salgótarjáni járásbíró KISS Béla András 20 éves salgótarjáni lakost. a többszörösen büntetett előéletű férfinak rendszerint hosszas italozás után szottyant kedve a motorozáshoz. persze lopott motorkerékpáron. az első alkalommal, március 15-én, ez sikerült is, másodszor azonban, május 16-án tettenérték a tolvajt. a salgótarjáni járásbíró KISS Béla András halmozati büntetésként - jogerősen - tizenégy hónapi szabadságvesztésre ítélte, ezenkívül alkohol-elvonókurára kötelezte./mt1/

--
- 45 -

17.27 bh

10.12.00

bb 62. kisz-védnökség a számítástechnikai program megvalósítására

t pr/mm zs bzs la

1972. június 21.

szerdán a hotel ifjúságban ünnepélyesen aláírták a számítástechnikai központi fejlesztési program megvalósításának segítésére vállalt kisz-védnökség szocialista szerződését. főcze lajos, a kisz központi bizottságának titkára egyebek között rámutatott: az elektronikus számítástechnikai eszközök elterjedése a vezető-, szervező-, elemző- és számítómunka, általánosságban az emberi agy munkáját igénylő tevékenységek technikai felszereltségét növeli, minden olyan területen, ahol bonyolult, gyorsan elvégzendő feladatokról, illetve nagyjelentőségű, súlyos kockázattal járó döntések megalapozásáról van szó. a számítástechnikai eszközök és módszerek kifejlesztése, elterjedése lehetővé teszi a vezetési, irányítási gyakorlat gyökeres átalakítását. napjainkban, amikor a népgazdaság intenzív fejlesztése a fő feladat, a számítástechnikai kultúra elterjedése az a jelentős láncszem, amely az intenzív termelési módszerek mellett az intenzív irányítási módszerek alkalmazását is biztosítja.

az ifjúsági szövetségnek az a nézete, hogy a számítástechnikai, központi fejlesztési program valóráváltása nem csupán az illetékes állami és társadalmi szervek, hanem az egész társadalom széleskörű összefogását is szükségessé teszi. az együttműködők abban versenyezzenek, hogy egymást támogatva, minden kitűzött feladatot határidőre, jó minőségben és a tervezett költség szinten valósítsanak meg. ez a program a fiataloké, mert a számítástechnika bevezetése, alkalmazása nem nélkülözheti az új iránti fogékonyságot, a tettekeszséget és a lelkesedést - ezért is határozott úgy a magyar kommunista ifjúsági szövetség VIII. kongresszusa, hogy védnökséget vállal e munka felett. a kisz segítsége kiterjed a fiataloknak a számítástechnikával kapcsolatos szemlélete formálására, a szakemberképzés, illetve továbbképzés támogatására, a számítástechnika helyes alkalmazásának széleskörű elterjesztésére, valamint a szükséges berendezések kutatása, fejlesztése és gyártása során felmerülő tennivalók elvégzésére.

a szocialista szerződést az országos műszaki fejlesztési bizottság /egyben a számítástechnikai tárcaközi bizottság/, a szakszervezetek országos tanácsa, a magyar tudományos akadémia, a munkaügyi, a művelődésügyi, a kohó- és gépipari, a közlekedés- és postaügyi, valamint a külkereskedelmi minisztérium, illetve a központi statisztikai hivatal és a kisz központi bizottságának képviselői látták el kézjegyükkel. /mti/

17.35/bzs

- 46 -

bb 63. óvodát avattak rózsaszentmártonban

vid/fm bzs la

1972. június 21.

a 2700 lakosu heves megyei rózsaszentmárton községben - ahol a közelmúltban iskola és gyermekkönyvtár is épült - szerdán ötven személyes új óvodát avattak. az egymillió háromszáz-ezer forintos költséggel épült, modern felszereléssel, játékokkal ellátott kétszoboros óvodát csütörtökön veszik birtokba kis tulajdonosaik. /mti/

.-.

bb 64. gyermekórusok találkozója, népi gyermekjáték-bemutató kapuvárott

vid/fm bzs la

1972. június 21.

kapuvárott, a rábaköz legfiatalabb városában rendezték meg szerdán azt a gyermekórus-találkozót és népi gyermekjáték-bemutatót, amelyen a rábaköz tíz községéből és győrből több mint négyszáz általános iskolás énekes és táncos vett részt. a ,,rábaközi napok,, egyik legkedvesebb eseményén a kis-alföld jellegzetes gyermek folklórját mutatta be a nagyszámu szereplő. különösen a már-már feledésbe merült, és csak az utóbbi években felelevenített gyermekjátékok arattak nagy sikert. a sopronhórpácsi gyerekek a ,,török basázást,, a vitnyédiek a régebben csak e tájon játszott rábaközi pünkösdlőt mutatták be.

a kórustalálkozó egyik érdekessége volt a győri liszt ferenc állami zeneiskola és a csornai bodnár lajos általános iskola csoportjainak közös előadása, amelynek műsorán a kodályné sándor emma rábaközi gyűjtéseiből összeállított zenés gyermekjátékok szerepeltek. /mti/

.-.

bb 65. ,,dimitrov és csehszlovákia,,

t nn/tm zs bzs la

1972. június 21.

szerdán dimitrov és csehszlovákia címmel dokumentumkiállítás nyílt georgi dimitrov születésének 90. évfordulója alkalmából a budapesti csehszlovák kulturában. oldrich tesarik igazgató megnyitójában rámutatott arra, hogy szoros baráti szálak fűzték dimitrovot a csehszlovák néphez. a kiállítás mintegy 50 fotó segítségével ad képet dimitrov csehszlovákiához fűződő kapcsolatairól, bemutatja dimitrov látogatását prágában, s felvonultatja azokat az intézményeket, gyárat, üzemet is, amelyek a munkásmozgalom kiemelkedő alakjának nevét viselik.

a kiállítás megnyitóján megjelent sztrasimir iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa, a magyar társadalmi politikai élet számos kiválósága. ott volt dr. oldrich mohelsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa is. /mti/

17.40/bzs

-47-

bb 66. végetért a szovjet és magyar prózairók, kritikusok tanácskozása

t nn/tm zs bzs la

1972. június 21.

pénteken befejeződött a magyar-szovjet irodalmi tanácskozás. az írószövetség klubjában tartott kétnapos vita utolsó napján fekete gyula, a választmány és a prózai szakosztály vezetőségi tagja elnökölt. hozzászólásaikban az irodalom művelői és bírálói szóltak arról, milyen kísérletek történtek a két országban a munkásosztály és a parasztság ábrázolására, hogyan épülnek be a mai alkotásokba a klasszikus hagyományok. a résztvevők véleményét cseréltek az irodalmi szociográfia kérdéseiről, és beszámoltak tapasztalataikról a történelmi regény, a folklór felhasználásában. a megbeszélésen a magyar és a szovjet küldöttek megismerkedtek az időközben felbukkant új tehetségek neveivel, műveivel is.

a.i. ovcsarenko kritikus, irodalomtörténész, összegzésében arról szólt, hogy a kétnapos budapesti rendezvény olyan kérdéseket vetett fel, amelyek különösen napjainkban bizonyulnak aktuálisnak. elmondta, hogy az utóbbi 15 évben a szovjet irodalmat a formai megújulás, a kifejező eszközök gazdagodása jellemzi. ez természetes is - hangsúlyozta - hiszen művésztünk alapvetően szocialista-realista. ez pedig lényegében annyit jelent, hogy a világot mozgásában tükrözi vissza, tehát magának is dinamikusnak kell lennie, állandóan kísérleteznie kell új formák, hősök, konfliktusok megtalálásával, a valóság jobb, alaposabb, árnyaltabb megismerése érdekében.

cseres tiber, az írószövetség titkárságának tagja, a prózai szakosztály elnöke zárszavában hangsúlyozta, hogy a megbeszélések mélyen szántók, eredményesek voltak, sok tanulást adtak mindkét fél számára. /mti/

-. -

bb 68. orvos-ankét a máv kórházban

1 kf/gg bzs la

1972. június 21.

szerdán orvos-ankétot tartottak a budapesti máv kórház és központi rendelőintézetben, ahol az ország legnagyobb üzemi egészségügyi intézményének, a vasut-egészségügyi szolgálatnak a feladatait vitatták meg. a tanácskozáson részt vett dr. mészáros károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, aki felszólalásában egyebek között hangsúlyozta a betegség megelőző munka fontosságát, s azt, hogy a vasut-egészségügyi szolgálatra háruló egyre növekvő feladatok megoldása egyik legfőbb biztosítéka az egymás munkája és személye iránti bizalom és megbecsülés lehet. az orvos-etikai kérdésekről szólva felhívta a figyelmet arra, hogy a szocialista egészségügyi ellátás alapelveivel össze nem egyeztethető magatartási formák ellen a vasut-egészségügyi szolgálat dolgozóinak is következetesen harcolniuk kell. /mti/

-. -
- 48 -

bb 67. szovjet-jugoszláv, francia, nszk-beli együttesek érkeztek békéscsabára - megkezdődött a iii. nemzetközi bábfesztivál

vid/fm bzs la

1972. június 21.

harmadszor rendezték meg az „unima”, védnökségével a nemzetközi bábfesztivált békéscsabán. a fesztiválvárost ebből az alkalomból zászló- és virágdiszbe öltöztették. szerdán hazánk különböző tájairól, továbbá a szovjetunióból, romániából, csehszlovákiából, az nszk-ból, jugoszláviából, bulgáriából, franciaországból és más országokból tizenhét bábegyüttes érkezett békéscsabára. az ötnapos program szerdán délután a békéscsabai jókai színházban kezdődött meg.

a vendégeket dr. haraszti jános, a békéscsabai városi tanács elnöke köszöntötte, majd garamvölgyi józsef, a művelődésügyi miniszter helyettese méltatta a népek barátsága jegyében megrendezett nemzetközi fesztivál jelentőségét. a premieren ott volt többek között dr. jan marik, az „unima”, elnöke, marija signorelli, a római burattini színház igazgatója és szokolay sándor kossuth-díjas zeneszerző. a diszünnepeken a többszörösen kitüntetett békéscsabai napsugár bábegyüttes garai-ambrus-tóth mátyás „három kismalac”, című bábjátékát, mutatta be nagy sikerrel. este a békéscsabai városi tanács vezetői fogadást adtak a fesztiválra érkezett bábegyüttesek vezetői és szakemberei tiszteletére, majd fesztivál-bállal zárult az első nap programja. /mti/

-. -

bb 70. négy gyermek halt meg az égő szobában, amíg a szülők moziban voltak - a salgótarjáni járásbíróóság egy évi szabadságvesztésre ítélte a felelőtlen apát

vid/fm bzs la

1972. június 21.

rácز ferenc 25 éves salgótarjáni segéd munkás feleségével ez év április 3-án magyargécen élő szüleinél vendégeskedett. az átmulatott éjszaka után, április 4-én reggel tértek haza salgótarján zagyvapálfalva kerületében lévő lakásukra. délután gyermekeiket ágyba fektették, majd moziba mentek. ez idő alatt a bezárt lakásban tűz keletkezett, s a négy gyermek - a hat éves borbála, az öt éves ferenc, a két éves gizella és a tizenöt hónapos hedvig meghalt. a tragédiát az okozta, hogy rácز ferenc a moziba készülődés közben cigarettára gyújtott, az égő cigarettát az ágy karfájára tette, s ott felejtette. később a parázsló cigaretta az ágyra esett, s e miatt tűz keletkezett. a vizsgálat szerint a gyermekek halálát szénmonoxid-mérgezés okozta.

a salgótarjáni járásbíróóság rácز ferencet, a gyermekek apját négy rendbeli, gondatlanságból elkövetett emberölés büntetéséért egy évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője három napi gondolkodási időt kért. /mti/

17.50/bzs

-. -
- 49 -

bb. 71. a legmagasabb pontján a napkorong - megkezdődött a csillagászati nyár

1 ba/fk sb bzs la

1972. június 21.

június 21-én reggel 8 órakor a napkorong elérte az égi egyenlítő feletti legmagasabb pontot. a nyári napfordulóval kezdetét vette a csillagászati nyár.

a csillagászati nyár jellemzője, hogy ilyenkor a föld északi féltekéjén a leghosszabbak a nappalok és a legrövidebbek az éjszakák. néhány perc híján 16 órán keresztül süt a nap és az éjszaka 8 órán át tart. a nyári napfordulót követően december 22-ig fokozatosan csökken a nappalok hossza. /mti/

-. -

bb 72. budapestre érkezett az olasz kommunista párt küldöttsége

zs bzs la

1972. június 21.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szerdán budapestre érkezett az olasz kommunista párt küldöttsége, ideológiai, kulturális és tudománypolitikai kérdések tanulmányozására. a küldöttséget giorgio napolitano, a párt politikai bizottságának tagja vezeti. tagjai: cesare luporini és giuseppe vacca, a központi bizottság tagjai, egyetemi tanárok, protogene veronesi szenátor, atomfizikus, adriano seroni, a párt központi bizottságától és aggeo savioli, az unita-tól. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára fogadta. /mti/

-. -

bb 73. állandóan rettegésben tartotta családját - ifjúság elleni büntetért egy évi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm bzs la

1972. június 21.

tóth jános 42 éves tatabányai rokkant nyugdíjast ifjúság elleni büntetért vont a bíróság. a férfi kóros ideggyengeségben szenved, ezért nem lenne szabad szeszes italt fogyasztania. mégis gyakran ivott és ilyenkor durván bánt családjával. előző lakhelyükön, bodajkon is állandóan rettegésben tartotta feleségét és gyermekeit: 17 és 11 éves leányait és 16 éves fiát. nem egyszer késsel üldözte, szíjjal verte meg őket, s alig adott haza pénzt. legnagyobb leányával, - aki felesége első házasságából származott - erőszakoskodni próbált. a lány nem egyszer a szomszédoknál keresett éjszaka menedéket, és zaklatott élete miatt ideggyógyászati kezelésre szorult. tóth jánost az esztergomi megyei bíróság ifjúság elleni büntetért miatt - jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

1 három

-. -
- 50 -

17.55/bzs

Tóth 1230

bb. 76. találkozó az mszmp központi bizottságának székházában

fné/rj zs la

• 1972. június 21.

az mszmp központi bizottsága szerdán vendégül látta azokat a pedagógusokat, tudósokat, párt- állami és társadalmi funkcionáriusokat, akik jelentős részt vállaltak a központi bizottságnak az állami oktatás helyzetéről és fejlesztésének feladatairól szóló határozata előkészítésében. a résztvevőket aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára üdvözölte.

a baráti hangulatu összejövetelen kádár jános, a központi bizottság első titkára tolmácsolta az mszmp központi bizottságának elismerését és köszönetét a résztvevőknek, és rajtuk keresztül mindazoknak, akik segítették a központi bizottság határozatának előkészítését. /mti/

-. -

bb 75. az indiai miniszterelnök látogatása az egyesült izzóban
- üzemi gyűlés - indira gandhi és fock jenő beszéde

t bc-hi /gg zs bzs la

1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke szerdán délután ellátogatott az egyesült izzólámpa és villamossági rt-be. a miniszterelnökasszonyt a látogatásra elkísérte c. b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete is.

a vendégekkel együtt volt a látogatáson fock jenő, a minisztertanács elnöke, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, hollai imre külügyminiszterhelyettes, dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete és somogyi imre, a iv. kerületi pártbizottság első titkára.

dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója a több mint háromnegyed évszázados gyár történetéről, életéről tájékoztatta a vendégeket. a vállalat nemzetközi kapcsolatairól szólva elmondta, hogy az utóbbi években nagymértékben fejlődött indiaival kereskedelmi kapcsolatuk. az idén lámpa- és fénycsőgyárat helyez üzembe az egyesült izzó indióban. jelentős mennyiségű alkatrészt is szállítanak indiai cégeknek; az idén például 50.000 darab fekete-fehér képcsövet a bangalorei bharat electronics cégnek. az áruszállításon kívül a szakemberképzést is segítik: jelenleg hat indiai szakember sajátítja el az izzóban a fénycső és a lámpagyártással kapcsolatos tudnivalókat, a találkozón szó esett arról a lehetőségről is, hogy az egyesült izzó állami lámpagyár létrehozásában vesz részt indióban.

indira gandhi az üzemplátogatás során megtekintette a fénycsőgyárat - ahol találkozott az ott dolgozó indiai szakemberekkel - továbbá a lámpagyárat és az elektroncsőgyárat. hosszasan időzött az egyes munkafolyamatoknál, megismerkedett a gyár termékeivel, s beírta nevét a táncsics tizenegyszeres szocialista brigád naplójába, majd a gyár vendégkönyvébe is.

/folyt. kov./

12/1940

bkk 1. /péter jános 11. folyt./um

örvendetes, hogy közvetlen szomszédainkhoz fűződő kapcsolatainkról nagyon meleg hangon szólhatok és ezektől a mai kapcsolatokról kedvező jövőt várhatunk. a szovjetunióról elmondottakat nem kell ismételnem. romániában a barátsági szerződés aláírása baráti kapcsolataink ápolásának kedvező alkalma volt. csehszlovákia a politikai és gazdasági, kulturális kapcsolataink nagyon jó, új lehetőségeit nyújtja. jugoszláviával és benne a szövetségi köztársaságokkal biztos alapokon fejlődnek kapcsolataink. figyelembe véve közös történelmünk sok tragikus fordulatát, örömmel lehet mondani, hogy ma már nincs olyan társadalmi erő sem országainkban, sem a nemzetközi életben, amely egymás ellen tudna bennünket fordítani.

a magyar-osztrák kapcsolatok a különböző rendszerű országok kapcsolatainak valóban példái lehetnek.

nem ok nélkül kerültem ebben a külpolitikai beszámolóban a világtörténelmi távlatoktól, a nagy óceánoktól ide vissza, a duna, tiszta, dráva, száva, olt, poprád környékére. az egymás mellett élő országok egymást érintő kérdéseik rendezésével tudják segíteni az országok és népek szélesebb körű együttműködését, egymás javára.

a kormány népgazdasági tevékenysége a nemzetközi béke és biztonság ügyét szolgáló terveket valósított meg, s reálisan vette figyelembe tervei kialakításánál a nemzetközi erőviszonyokat; eredményeivel hozzá is járult a nemzetközi viszonyok kedvező alakulásához.

a kormány arról biztosítja az országgyűlést, hogy külpolitikai tevékenységével minél kedvezőbb nemzetközi viszonyokat igyekszik biztosítani a szocializmust építő magyar népköztársaság számára. /mti/

..

- 12 -

bb. 76. találkozó az mszmp központi bizottságának székházában

fné/rj zs La

• 1972. június 21.

az mszmp központi bizottsága szerdán vendégül látta azokat a pedagógusokat, tudósokat, párt-állami és társadalmi funkcionáriusokat, akik jelentős részt vállaltak a központi bizottságnak az állami oktatás helyzetéről és fejlesztésének feladatairól szóló határozata előkészítésében. a résztvevőket aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára üdvözölte.

a baráti hangulatu összejövetelen kádár jános, a központi bizottság első titkára tolmácsolta az mszmp központi bizottságának elismerését és köszönetét a résztvevőknek, és rajtuk keresztül mindazoknak, akik segítettek a központi bizottság határozatának előkészítését. /mti/

..

bb 75. az indiai miniszterelnök látogatása az egyesült izzóban
- üzemi gyűlés - indira gandhi és fock jenő beszéde

t bc-hi /gg zs bzs La

1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke szerdán délután ellátogatott az egyesült izzólámpa és villamossági rt-be. a miniszterelnökasszonyt a látogatásra elkísérte c. b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete is.

a vendégekkel együtt volt a látogatáson fock jenő, a minisztertanács elnöke, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, hollai imre külügyminiszterhelyettes, dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete és somogyi imre, a iv. kerületi pártbizottság első titkára.

dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója a több mint háromnegyed évszázados gyár történetéről, életéről tájékoztatta a vendégeket. a vállalat nemzetközi kapcsolatairól szólva elmondta, hogy az utóbbi években nagymértékben fejlődött indiaival kereskedelmi kapcsolatuk. az idén lámpa- és fénycsőgyárat helyez üzembe az egyesült izzó *indiaiban* jelentős mennyiségű alkatrészt is szállítanak indiai cégeknek; az idén például 50.000 darab fekete-fehér képcsövet a bangalori bharat electronics cégnek. az áruszállításon kívül a szakemberképzést is segítik: jelenleg hat indiai szakember sajátítja el az izzóban a fénycső és a lámpagyártással kapcsolatos tudnivalókat. a találkozón szó esett arról a lehetőségről is, hogy az egyesült izzó állami lámpagyár létrehozásában vesz részt indiaiban.

indira gandhi az üzemlátogatás során megtekintette a fénycsőgyárat - ahol találkozott az ott dolgozó indiai szakemberekkel - továbbá a lámpagyárat és az elektroncsőgyárat. hosszasan időzött az egyes munkafolyamatoknál, megismerkedett a gyár termékeivel, s beírta nevét a táncsics tizenegyszeres szocialista brigád naplójába, majd a gyár vendégkönyvébe is.

/folyt. köv./

12/1940

- 51 -

bb 75. /az indiai ... 1. folyt./bzs

az indiai kormányfő ezután üzemi gyűlésen találkozott a gyár dolgozóival, akik hosszantartó tapssal, meleg szeretettel köszöntötték, amikor elfoglalta helyét az elnökségben.

dienes béla megnyitó szavai után indira gandhi szólt a gyűlés résztvevőikhez:

- nagy örömmel tölt el, hogy találkozhatom a gyár dolgozóival, s szólhatok önökhez. átadom önöknek india népének - a parasztnak, a szakmunkásoknak, a nőknek, férfiaknak és gyermekeknek - üdvözlését.

indiában 550 millió ember él, s országunk hatalmas kiterjedésű: a kelet-nyugati, vagy az észak-déli távolság nagyobb, mint london és moszkva között. számos folyónk több mint 15 kilométer széles, s 1500 kilométernél hosszabb. országunk éghajlata és természeti körülményei rendkívül változók. van örök hóval borított hegyvidékünk, perzselő hőségtől égetett síkságunk, kiégett sivatagunk és esővel áztatott dzsungelünk. ugyanilyen nagy arányokban különböznek az országunkban lakó emberek is. a világ valamennyi vallása megtalálható országunkban, s 14 fontosabb nyelvet beszél népünk, mindegyiket több mint tízmillió ember, s ezek a nyelvek igen gazdag, ősi, több mint tíz évszázados multtal rendelkező irodalmat mondhatnak magukénak.

- azért mondom el mindezt önöknek, hogy érzékelhessék, milyen nehéz egy ilyen óriási országban haladást elérni, életét modernizálni. rendkívüli szegénységben élő nagy tömegek számára kell jó életfeltételeket biztosítanunk. az iparosítás és az urbanizáció bizonyosfokú egyöntetűséget hoz létre, mindamellett azt szeretnénk elérni, hogy megtartsuk országunk változatosságát, sokrétűségét. úgy érezzük, hogy a változatosság olyan rugalmasságot biztosít társadalmunknak, amely egyik fő alkotó-eleme egységünknek, mint ahogy egy öntvény önmagában is erősebb és tartósabb, mint az a fémanyag, amelyből készítették.

- magyarországnak is megvan a saját egyénisége, s remélem, meg is marad. minden országnak - függetlenül attól, hogy nagy, vagy kicsi - van bizonyos saját karaktere, amellyel hozzájárulhat a világ fejlődéséhez. tudjuk, hogy a magyar nép nemcsak gazdasági téren tett meg nagy utat és ért el nagy eredményeket, hanem kulturális és más területeken is nagyban hozzájárult az egyetemes haladáshoz.

/folyt. köv./

Tó 1940

- 52 -

bb 75. /az indiai ... 2. folyt./bzs

- magyarországnak és indiának eltérő a kormányzati rendszere, de ez nem akadályozza a közöttünk fennálló baráti kapcsolatokat. úgy véljük, hogy a kormányzati szervek uniformizálására nincs szükség. bennünket a jóakarát és az együttműködés hozott össze, állított egymás mellé, s az olyan közös cél, mint a népek közötti barátság, a világ békéje. önök közül számosan emlékeznek még a második világháború időszakára, valamint az azt megelőző feudális, fasiszta időkre. nekünk is harcolnunk kellett, áldozatokat kellett hoznunk szabadságunkért, függetlenségünkért, amelyet 25 évvel ezelőtt vívtunk ki. el kell mondanom önöknek, hogy ebben a harcban tevékenyen kivették részüket az indiai nők is. ez a magyarázata annak, hogy ma is olyan jelentős szerepet tudnak betölteni országunk fejlesztésében, építésében.

- az önök országa szocialista köztársaság, s mi is a szocializmust fogadtuk el célként, mert ettől várjuk a választ népünk és országunk fő kérdéseire. ez olyan erő, amelynek alapján igyekszünk a szegénységet felszámolni, a társadalmi egyenlőtlenségeket megszüntetni és minden tevékenységet alárendelni a nép jólétét szolgáló célok megvalósításának. bár ismert, hogy india nem tekinthető ipari országnak, már jelentős modern iparágakat hoztunk létre. gátakat, erőműveket építettünk, csatornarendszereket alakítottunk ki, s ma már repülőgépeket, hajókat és mozdonyokat is gyárthatunk. indiai tudósok megszerezték azt a tudást és képességet, hogy atomerőművet is építsenek.

- amikor 1947-ben kivívtuk függetlenségünket, nagy feladatok álltak előttünk. úgy érezzük, hogy jelentős előrehaladást értünk el. ha azonban az előttünk álló célokat tekintjük, azt, hogy hova kell népünket elvezetni, úgy érezzük, hogy feladataink megvalósításának még a széléig sem jutottunk el. jelenleg 81 millió gyermek jár indiában iskolába, s hárommillió diák tanul az egyetemeken. ugyanakkor nagyon sokan még azért nem járhatnak iskolába, mert nem volt elég erőnk és anyagi lehetőségünk ahhoz, hogy kellő számú iskolát építsünk, vagy hogy a tanulásához szükséges felszereléseket biztosítsuk. ám lépésről-lépésre, tervről-tervre fokozatosan haladunk előre. gazdasági erőre van szükségünk ahhoz, hogy népünk alapvető szükségleteit kielégítsük; hogy országunk lakosai éljenek az állampolgárokat megillető lehetőségekkel. mindazonáltal erőnket sohasem használjuk föl más ellen, csupán arra, hogy megtartsuk, megőrizzük szabadságunkat, biztosítsuk népünk jólétét, s elősegítsük a világban az igazság érvényesülését és a békét.

/folyt. köv./
19.10/bzs

Tó 1940

- 53 -

- külön öröm számunkra, hogy ilyen jó barátaink vannak, mint Magyarország kormánya és népe. Itt, a gyűlésen a mi nyelvünkön és az önök nyelvén jelszó hirdeti a közöttünk lévő barátság elmélyítését. Ugy véljük, hogy csak egymás megértésével jöhet létre az igazi barátság, csak ilyen megértés és együttműködés eredményéhez békét. Önök ugyanúgy, mint én, látták a háború szörnyűségeit, pusztításait. Ez is a békére kötelez bennünket, mert mindannyian tudjuk, hogy csak a béke körülményei között kerülhet sor valódi haladásra. Nemcsak azért, hogy előbbre vigyük a világ ügyét, hanem azért is, hogy megkíséréljük kialakítani azt a jobb embertípust, amely ebben a jobb világban él majd. Ismételtül köszönöm, hogy lehetőséget adtak a gyár munkájának megismerésére, s arra, hogy üdvözölhessem önöket, önökön keresztül pedig a szép ország egész népét. Legjobb kívánságomat fejezem ki valamennyiüknek - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét Indira Gandhi.

ezután focok jendő miniszterelnök lépett a mikrofonhoz.

- mélyen tisztelt miniszterelnök asszony!

- tisztelt barátaink, kedves elvtársak!

a számos magas szintű kölcsönös indiai-magyar látogatás mellett első alkalommal került sor India miniszterelnökének Magyarországi útjára. Ez a látogatás kiemelkedő jelentőségű a magyar-indiai kapcsolatok történetében. Ugy értékeljük, mint jól fejlődő, baráti együttműködésünk újabb fontos állomását - mondotta.

- népünk és kormányunk nagyra értékeli India szerepét a világban. Megtisztelőnek tartjuk és őszintén örülünk, hogy sok teendője mellett ön, mélyen tisztelt miniszterelnökasszony lehetőségét talált a magyarországi látogatásra.

- országaink kapcsolatai régi keletűek. Magyarországon mindig igen nagy érdeklődés nyilvánult meg India iránt. Indira Gandhi miniszterelnökasszonynak már elmondtam, hogy mi úgy tekintjük kapcsolatainkat Indiával, mint aminek gazdag előzményei vannak. Barátságunk szálai visszavezetnek abba az időbe, amikor népeink még elnyomás alatt éltek, nem voltak szabadok. Az egymás iránti kölcsönös rokonszenv és érdeklődés azonban már akkor is megmutatkozott.

/folyt. köv./
19.15/bzs

- e kapcsolatokat olyan név fémjelezte, mint India nagy költője, Rabindranath Tagore, akit Magyarországon gyógykezelték. Balatonfüreden nagy gonddal ápoljuk a jeles költő itt-tartózkodásának ma is meglévő emlékeit.

- sokan tudják, hogy hazánkban az indológia tudományának művelői, az írók, az utazók milyen mélyreható módon igyekeztek népünkkel megismertetni a csodálatos Indiát. Míg azonban régen inkább az egzotikum állt előtérben, ma az indiai nép életét, fejlődését, eredményeit kísérik figyelemmel. Népeink, országaink között sokoldalú kapcsolat alakult ki, amely mindkét országot javát szolgálja.

- az országaink közötti kapcsolatok csak azután indulhattak ilyen tartalmas fejlődésnek, miután kivívtuk a függetlenséget. Ma már a barátság ezernyi szála fűzi össze népeinket.

- India népei nehéz, küzdelmes harcban vívták ki függetlenségüket a gyarmatosítókkal szemben és indultak el a szabad fejlődés útján. Ennek a harcnak Indiában a sok-sok hős között olyan kiemelkedő fiai voltak, mint Mahatma Gandhi és Dzsavaharlal Nehru. Különösen nagy örömünkre szolgál, hogy India e dicső történelmi örökségének közvetlen folytatóját - Indira Gandhit - üdvözölhetjük ma ezen a gyűlésen. Dolgozóink tudatában Nehru és Indira Gandhi neve eddig is összefonódott a független, új India fogalmával.

- a baráti India ebben az évben ünnepli függetlensége kikiáltásának 25. évfordulóját. Tisztában vagyunk azzal, hogy a függetlenség kivívása óta eltelt negyed század alatt Indiának és népének milyen nagy erőfeszítéseket kellett tennie az ország előrehaladásának biztosításához. Olyan nehézségeket is le kellett győznie, amelyek gyakran az egész térség békéjét és biztonságát veszélyeztették. India érdemei - a haladást szolgáló más erővel együtt - felbecsülhetetlenek abban, hogy a veszélyekkel terhes időkben is sikerült megakadályozni nagyobb konfliktusok kirobbanását.

- már utaltam rá, hogy országaink és népeink kapcsolatában az jelentette a minőségi változást, hogy 1945-ben hazánk felszabadult a fasizmus elnyomása alól, India pedig 1947-ben függetlenné vált. A nagyjelentőségű politikai változások nyomán kapcsolataink egyre sokrétűbbé és barátságosabbá váltak. A két szabad és független nép közötti barátság szálai szoros együttműködést jelentenek az élet minden lényeges területén és jól szolgálják országaink fejlődését.

/folyt. köv./
19.20/bzs

bb 75. /az indiai ... 5. folyt./bzs

- az együttműködés, egyetértés india és hazánk között elvi alapokon nyugszik. számunkra nagy öröm, hogy szocializmust építő népünk, országunk és az indiai köztársaság között a kapcsolat egyre gazdagabb és tartalmasabb. hazánk csak a szocializmus építésének talaján talált olyan bensőséges, eredményes és népeink javát kölcsönösen szolgáló együttműködésre, mint amilyen indiaival is fennáll.

- bár országaink különböző társadalmi berendezkedésűek, politikai kapcsolataink mégis igen széles körűek. országaink között nincsenek megoldatlan, vitás problémák. a nemzetközi kérdések legtöbbször álláspontunk azonos, vagy hasonló egymáshoz. egyaránt elítéljük az imperializmust, a neokolonializmust és a fajüldöző politikát. valljuk, hogy a vitás nemzetközi kérdések megoldásának egyedüli helyes útja a problémák békés, politikai eszközökkel történő rendezése.

- gazdasági kapcsolataink egyre gazdagodnak, szélesednek. india a fejlődő országok közül az egyik legjelentősebb partnerünk, amellyel nemcsak egyszerűen kereskedünk, hanem ipari-technikai együttműködést is megvalósítunk. ennek az együttműködésnek kialakításában és megvalósításában az önök gyára, az egyesült izzó is jelentős mértékben részesedik.

- tisztelt miniszterelnök asszony!

- olyan vállalatot látogattunk el, amely tavaly ünnepezte fennállásának 75. évfordulóját, jelenleg az egyik leg-eredményesebben termelő magyar gyár; ötször nyerte el a minisztertanács és a szakszervezetek országos tanácsa vándorzászlaját, és megkapta a munka vörös zászló érdemrendjét.

- az egyesült izzó gyors fejlődését, hírnevét és piaci sikereit annak köszönheti, hogy kellő időben felismerte a műszaki fejlesztés fontosságát. a gyár 25 ezer dolgozója közül 3 ezer mérnök és technikus. saját kutató-laboratóriumokkal rendelkezik, amelyekben jelentős ágazati fejlesztés folyik. a gyár egyes részében már áttértek az elektronikus gépek felhasználásával történő termelés-irányításra. a dolgozók sikeres munkáját több világszabadalom fémjelzi. a vállalat termelésének mintegy 70 százalékát exportálják a világ 80 országába.

/folyt. köv./
19.30/bzs

- 56 -

bb 75. /az indiai ... 6. folyt./bzs

- az egyesült izzó indiai kapcsolatai az elmúlt években jelentősen fejlődtek. az idén már egész gyárberendezéseket, egyedi gyártó gépeket, alkatrészeket szállítanak különböző indiai cégeknek. indiaival természetesen nemcsak ez az egy gyár tart kapcsolatot. hosszú lenne felsorolni az országaink közötti gazdasági-műszaki szerződéseket, megállapodásokat. ez év elején magyar közreműködéssel épült gyógyszergyárat avattak bombay közelében. az alumíniumipar terén is hathatós együttműködés alakult ki.

- kulturális és tudományos kapcsolataink is kifejezik a népeink közötti kölcsönös érdeklődést, rokonszenvet és mély baráti érzéseket.

- tisztelt elvtársak! barátaim! munkatársaim!

- indira gandhi miniszterelnök asszonnyal megállapodtunk abban, hogy kormányaink a baráti kapcsolatok és együttműködés továbbfejlesztésén munkálkodnak. azt hiszem, ezzel önök egyetértenek, mivel ez is elősegíti a nemzetközi légkör javítását, országaink fejlődését, amihez különösen gazdasági téren még számos lehetőség kínálkozik.

- a gyár dolgozóinak nevében is kellő és eredményes további magyarországi tartózkodást kívánok indira gandhi miniszterelnöknek. egyben megkérem őt, hogy miután bepillantást nyert országunk, népünk életébe, vigye el az önök gyára dolgozóinak, valamint a szocializmust építő egész népünk szívélyes, baráti üdvözléseit és legjobb kívánságait a nagy indiai népnek. a jelenlévők, a gyár egész munkáskollektívája nevében is kívánok további jó erőt, egészséget indira gandhi miniszterelnöknek, hogy népét tovább vezethesse a haladás és boldogulás útján.

befejezésül fock jenő mind a maga, mind az indiai miniszterelnök asszony nevében még egyszer megköszönte a szívélyes fogadtatást, amelyben - mint mondta - a gyár dolgozóinak az indiai és a magyar nép iránti megbecsülése is tükröződött. a magyar miniszterelnök ismételten meleg szavakkal szólt az indiai és a magyar nép őszinte barátságáról, s a jelenlévők hosszantartó tapsa közben a házigazdák, az izzó dolgozó kollektívája, vezetői nevében is, jókívánságát tolmácsolta indira gandhinak: sokáig jó egészségben éljen, s törhetetlen akarattal harcoljon tovább országa érdekeiért, az emberiség haladásáért és a világ békéjéért.
/mti/

19.35/bzs

- 57 -

bb. 77. a meteorológiai intézet jelenti 1972. június 21-én, szerdán
19 órakor:

rj la

1972. június 21.

napos, száraz, meleg idő

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, száraz idő.
mérsékelt, napközben kissé meglétkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között.

/mti/

--

bb. 78. magyar-lengyel barátsági est társaságban

vid/rj fm la

1972. június 21.

a hazafias népfront somogy megyei és fonyódi járási bizottsága szerdán magyar-lengyel barátsági estet rendezett társaságban. a falu művelődési otthonában megrendezett ünnepi esten dr. stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója tartott előadást Lengyelország gazdasági és kulturális fejlődéséről. /mti/

--

bb. 79. szovjet tudósok budapesti üzemekben

gk/rj zs la

1972. június 21.

a szibériai hetek alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet tudósküldöttség két tagja szerda délután ellátogatott az élelmiszeripari gépgyár és szerelő vállalatához, ahol megismerkedett az üzem munkájával. ezután l.a. kozlov, a delegáció vezetője előadást tartott „a tudomány fejlődése szibériában”, címmel. a küldöttség másik két tagja a kismotor- és gépgyárat kereste fel. üzemlátogatás után i.a. vilcan egyetemi tanár tartott előadást szibéria természeti gazdagságáról, majd a „soós imre”, iró-dalmi színpad adott műsort a szibériai népek költészetéből. /mti/

19.30 rj

- 58 -

bb 80. indira gandhi találkozása a magyar tudományos és kulturális élet képviselőivel

t bc/mm bzs zs la

1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke - kállai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének társaságában - szerdán találkozott a magyar tudományos, kulturális élet számos kiemelkedő személyiségével. a miniszterelnökasszony és a találkozó magyar résztvevői közvetlen beszélgetést folytattak tudományos, kulturális és művészeti életünk néhány kérdéséről. a találkozón részt vett c. b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

L és művészeti

--

bb. 81. indira gandhi a kisz központi művészegyüttes előadásán

t/-bc/mm/rj zs la

1972. június 21.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és kísérete szerdán este megtekintette a kisz központi művészegyüttes műsorát az együttes székházában.

az indiai vendégekkel együtt részt vett az előadáson fock jenő, a minisztertanács elnöke, hollai imre külügyminiszterhelyettes, dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete.

a műsor megkezdése előtt szigeti páál, az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket. az előadás után a miniszterelnökasszony nevében virágkosarat nyújtottak át az együttesnek. /mti/

--

21.10 rj

102125

- 59 -

bb 82. vacsora a hármashatárhegyen

t bc/mm zs bzs zs

1972. június 21.

a kisz központi művészegyüttes műsorának megtekintése után indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és fock jenő, a minisztertanács elnöke a hármashatárhegy étteremben közös vacsorán vett részt. az estebéden részt vettek az indiai miniszterelnök kíséretének tagjai és a külügyminisztérium vezető munkatársai. /mt1/

--

- v é g e -

22.28/bzs

- 60 -

10 22 30

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. június 22.

bb. 1. több mint 60 ezren pályáznak az egyetemek, főiskolák első évfolyamaira - megalakultak a felvételi bizottságok - június 26-án kezdődnek az írásbelik

1/szö/pá/rj zs la

1972. június 22.

szöke sándor, az mti munkatársa jelenti:

hétfőn, június 26-án országsszerte megkezdődnek az írásbeli felvételi vizsgák a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain. az első napon az orvostudományi egyetemekre pályázók írják meg felvételi dolgozataikat. június 27-én a marx károly közgazdaságtudományi egyetemre, a külkereskedelmi főiskolára, a pénzügyi és számviteli főiskolára, valamint a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolára jelentkezők írásbeliznek. /a külkereskedelmi főiskola idegennyelvi levelező szakán 30-án lesz az írásbeli vizsga/. június 28-án írásbeliznek mindazok, akiknek felvételi tárgyak matematika és fizika: tehát ekkor írják dolgozataikat a műszaki egyetemek és főiskolák, valamint a természettudományi karok pályázói. ugyanezen a napon tesznek írásbeli felvételi vizsgát a természettudományi karok összes többi szakán is. június 29-án az állam- és jogtudományi karokon, 30-án pedig a bölcsészettudományi karokon tartják az írásbeliket. akik kivételes indok, betegség, hivatalos külföldi tartózkodás, s hasonlók miatt nem tudnak a kijelölt időpontban az írásbeli felvételi vizsgán megjelenni, s ezt igazolni is tudják, még a felvételi bizottságok ülése előtt kérhetik az intézmény vezetőjétől a vizsgának a pótvizsga időpontjára való elhalasztását, melynek időpontja az orvostudományi egyetemeken június 30-a, a többi felsőoktatási intézményben pedig egységesen július 6-a lesz.

/folyt.köv./

10

- 1 -